

การวิเคราะห์ต้นทุนการเพาะเลี้ยงหอยแมลงภู

ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนเลี้ยงหอยแมลงภูนี้จะศึกษาเฉพาะ การเลี้ยงหอยแมลงภูโดยวิธีปักหลักล่อในเขตที่อนุญาตให้เลี้ยงหอยแมลงภูเท่านั้น เพราะเป็น การเลี้ยงหอยแมลงภูที่ทางการยอมรับ ส่วนการเลี้ยงหอยแมลงภูโดยวิธีปักหลักล่อในเขตที่ อนุญาตไปะนั้นจะไม่นำมาศึกษาในที่นี้ และกรวิเคราะห์ได้ใช้ข้อมูลปีการผลิต 2529

สำหรับข้อมูลที่ใช้ศึกษานั้นได้จากการสำรวจผู้เลี้ยงหอยแมลงภู ในเขตชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออกของไทย ซึ่งผู้เลี้ยงหอยแมลงภูในเขตที่อนุญาตอยู่ในจังหวัดชลบุรีและฉะเชิงเทรา เท่านั้น การสำรวจทำโดยสุ่มตัวอย่าง ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูในเขตตำบลมะขามหย่ง ตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย และตำบลอ่างศิลา ซึ่งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 20 ราย ขนาดเนื้อที่เลี้ยงต่อรายระหว่าง 1-36 ไร่ และผู้เลี้ยงหอยแมลงภูในเขตตำบล ล่องคลอง ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 30 ราย ขนาด เนื้อที่เลี้ยงต่อรายระหว่าง 1-32 ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว ขนาดเนื้อที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อรายใน 2 จังหวัดนี้อยู่ระหว่าง 1-12.5 ไร่ ระยะเวลาการเลี้ยงหอยแมลงภู ประมาณ 8-17 เดือน

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู ใน 2 จังหวัดนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เป็นผู้ขออนุญาตเลี้ยงหอยแมลงภู และได้รับอนุญาตจาก กรมประมงให้เป็นผู้เลี้ยงหอยแมลงภูในบริเวณที่กำหนดให้เป็นพื้นที่เลี้ยงหอยแมลงภู โดยเสีย ภาษี ซึ่งเรียกว่า "ค่าอาชญาบัตร หรือ ค่าน้ำ" ในอัตราไร่ละ 80 บาทต่อปี

2) ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เป็นผู้เช่าที่จากผู้ได้รับอนุญาตจากกรมประมง ทั้งนี้ เนื่องจากบริเวณที่กรมประมงกำหนดให้เป็นพื้นที่เลี้ยงหอยแมลงภูมีจำกัด และได้อนุญาตให้แก่ผู้ ขออนุญาตจนหมดแล้ว ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูประเภทนี้จึงจำเป็นต้องเช่าที่จากผู้ได้รับอนุญาต โดยเสียค่าเช่าต่อฟาร์ม ในอัตรา 900-24,000 บาท ต่อปี อัตราค่าเช่านี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลง ระหว่างผู้เลี้ยงหอยแมลงภูกับผู้ที่ได้รับอนุญาต และยังขึ้นอยู่กับขนาดเนื้อที่ของฟาร์ม ที่เลี้ยงหอย แมลงภูอีกด้วย

ด้วยเหตุที่มีผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ 2 ประเภท ดังที่กล่าวข้างต้น ลักษณะของต้นทุนในการเลี้ยงหอยแมลงภู๋ย่อมแตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นในการคำนวณต้นทุนและรายได้จึงเป็นการเปรียบเทียบระหว่างผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ทั้ง 2 ประเภทนั้น แต่ไม่ได้เปรียบเทียบกันระหว่าง 2 จังหวัด เนื่องจากไม่มีความแตกต่างในด้านการลงทุนเลี้ยงหอยแมลงภู๋ใน 2 จังหวัดนี้

นอกจากนี้ได้ศึกษาโดยแบ่งขนาดของเนื้อที่เลี้ยงหอยแมลงภู๋เป็น 2 แบบ คือ

1. ขนาดเนื้อที่เลี้ยงตั้งแต่ 1-9 ไร่ เรียกว่าเป็น "ฟาร์มขนาดเล็ก"
2. ขนาดเนื้อที่เลี้ยงตั้งแต่ 10-36 ไร่ เรียกว่าเป็น "ฟาร์มขนาดใหญ่"

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงขนาดฟาร์มโดยเฉลี่ยของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ ปี 2529

หน่วย : ไร่/ฟาร์ม

ประเภทของผู้เลี้ยง	(1) ฟาร์มขนาดเล็ก	(2) ฟาร์มขนาดใหญ่
ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ที่ได้รับอนุญาต	5.19	17.55
ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ที่เช่าที่เลี้ยง	2.5	17.50

ขนาดเนื้อที่เลี้ยงโดยเฉลี่ยตามข้อ (1) และ (2) คำนวณจากผลรวมของจำนวนไร่ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋แต่ละประเภท แต่ขนาดเนื้อที่เลี้ยงหารด้วย จำนวนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ประเภทเดียวกันที่มีเนื้อที่เลี้ยงหอยแมลงภู๋ในกลุ่มเดียวกัน

จากตารางที่ 4.1 จะเห็นว่า ฟาร์มขนาดเล็กของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ 2 ประเภท มีขนาดฟาร์มเฉลี่ย แตกต่างกันอย่างมาก ในขณะที่ฟาร์มขนาดใหญ่ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋มีขนาดฟาร์มเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก ที่เป็นดังนี้ เนื่องมาจากผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ ซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก มักจะมีอาชีพอื่นเป็นอาชีพหลักของครอบครัวอยู่แล้ว แต่ต้องการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว โดยมาทำฟาร์มเลี้ยงหอยแมลงภู๋ ในช่วง 10 ปีหลังจึงทำให้ไม่ล้ามารถหาพื้นที่เลี้ยงหอยได้เพิ่มขึ้น เพราะพื้นที่เลี้ยงหอยแมลงภู๋ที่ได้รับอนุญาตถูกจับจอง หรือเช่าจนเกือบหมดแล้ว ที่เหลือที่พอเช่าได้ ก็ต้องเสียค่าเช่าในราคาที่สูงไม่คุ้มกับผลตอบแทนที่ได้รับ

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงจำนวนรายของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างปี 2529

หน่วย : ราย

จังหวัด	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง		รวม
	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	
ชลบุรี	11	3	4	2	20
ฉะเชิงเทรา	22	8	- *	- *	30
รวม	33	11	4	2	50

* จากการสุ่มตัวอย่าง ไม่พบผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยงจากผู้ที่ได้รับอนุญาตในจังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่

การวิเคราะห์ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่

การวิเคราะห์ต้นทุนมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ เพราะจะทำให้ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ทราบถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ได้รับ และทราบถึงผลกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงาน ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงเหล่านี้ สามารถนำไปทำการวิเคราะห์เพื่อใช้ในการวางแผนการเลี้ยงหอยแมลงภู่ในปีต่อ ๆ ไป และป้องกันต้นทุนที่ไม่น่าจะเกิดและควบคุมต้นทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยต้องศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อต้นทุนการเลี้ยง โดยอาศัยคำแนะนำจากผู้รู้หลาย ๆ ฝ่าย ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ต้องตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ตลอดเวลา ข้อมูลต้นทุนที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่สามารถทำการตัดสินใจได้อย่างมีหลักเกณฑ์มากขึ้น

ต้นทุน หมายถึง "ทรัพยากรที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ ที่จะต้องเสียไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ หรือสิ่งของตามความต้องการของกิจการ"¹ เนื่องจากคำว่า "ต้นทุน" มีความหมายกว้างมาก ถ้าไม่มีการขยายความให้ชัดเจนก็อาจจะทำให้เข้าใจความหมายผิดไป ฉะนั้นคำว่าต้นทุน จึงต้องมีคำขยายความต่อท้ายเพื่อให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ต้นทุนคงที่ ต้นทุนแปรได้ เป็นต้น และจะได้นำข้อมูลต้นทุนไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง โดยปกติจะมีการแยกประเภทของต้นทุนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของต้นทุน

พฤติกรรมต้นทุนคือ รูปแบบและลักษณะของต้นทุนว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในสถานการณ์ของธุรกิจที่แตกต่างกัน เมื่อเข้าใจรูปแบบและลักษณะของต้นทุนแล้วก็สามารถประมาณค่าของต้นทุนได้ต่อไป ซึ่งรวมทั้งสามารถพยากรณ์ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตได้อีกด้วย การเข้าใจดังกล่าวข้างต้นจะมีประโยชน์ต่อฝ่ายจัดการอย่างยิ่งในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ²

ต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ต้นทุนประเภทรายจ่ายลงทุน (Capital Expenditures) หมายถึงรายจ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อกิจการมากกว่าหนึ่งงวดบัญชี และเรียกรายจ่ายประเภทนี้ว่า "สินทรัพย์" เมื่อนำสินทรัพย์มาใช้งาน ต้นทุนของบริการที่ได้รับจากสินทรัพย์นั้นในงวดหนึ่ง ๆ จะนำมาคิดเป็นรายจ่ายประจำงวด³ ดังนั้นต้นทุนประเภทรายจ่ายลงทุนจึงเป็นจำนวนเงินที่ใช่เพื่อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดการในขั้นแรกที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะยาว

¹ กัญญา นวลแข, ดวงมณี โกมารทัต, มล. วรกุลยา วัฒนสินธุ์, ตนุชา คุณภณียกิจ, ต้นทุน : แนวความคิด : การประยุกต์ (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529) หน้า 11

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 11-12

³ เทัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, คำลัตราจารย์, การบัญชีต้นทุน (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 15.

สำหรับการเลี้ยงหอยแมลงภู่นั้น ต้นทุนประเภทรายจ่ายลงทุนได้แก่ การลงทุนในเรือต่าง ๆ (เช่น เรือโป๊ะ หรือเรือเครื่อง ซึ่งเป็นเรือที่ติดเครื่องใช้ในการลากอวนและบรรทุกงูเรืองาน ซึ่งเป็นเรือที่ไม่มีเครื่องใช้ในการบรรทุกเล้าไม้เพื่อนำไปปักในทะเล และเรือหางยาว) เครื่องยนต์เรือ เครื่องประดาน้ำ และล่อมเรือ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การลงทุนในเรือต่าง ๆ ในที่นี้จะหมายถึงเฉพาะ เปลือกเรือ ซึ่งก็คือตัวเรือที่ไม่มีเครื่องยนต์ เท่านั้น จากการสำรวจพบว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่อลงทุนในเรือต่าง ๆ ดังนี้

เรือโป๊ะ เป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 10,000 บาท - 80,000 บาท และความยาวของเรือตั้งแต่ 3 เมตรขึ้นไป แต่ขนาดของเรือโป๊ะหรือเรือเครื่องที่นิยมใช้เป็นส่วนใหญ่คือ ขนาด 9 เมตร

เรืองาน เป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 30,000 บาท - 120,000 บาท และความยาวของเรือตั้งแต่ 2 เมตรขึ้นไป แต่ขนาดของเรืองานที่นิยมใช้กันเป็นส่วนใหญ่คือขนาด 14 เมตร

เรือหางยาว เป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 3,000 บาท - 50,000 บาท และความยาวของเรือตั้งแต่ 3 เมตรขึ้นไป

ราคาของเรือต่าง ๆ ที่แสดงข้างต้นได้จากการสอบถามผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าเกี่ยวกับจำนวนเงินลงทุนในเรือต่าง ๆ ซึ่งเป็นราคาต้นทุนในอดีต (Historical Cost)

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงเงินลงทุนในสินทรัพย์ โดยเฉลี่ยต่อฟาร์ม ปีการผลิต 2529

หน่วย : บาท/ฟาร์ม

รายการ	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่ได้รับอนุญาต				ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เช่าที่เลี้ยง			
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
เปลือกเรือโป๊ะ	32,100	19.87	53,200	25.26	35,000	42.27	52,500	43.79
เปลือกเรืองาน	74,285.72	45.98	80,000	38.53	-	-	-	-
เรือหางยาว	32,166.67	19.91	45,000	21.67	28,125	33.96	40,000	33.37
เครื่องยนต์เรือ	17,450	10.80	21,727.27	10.46	16,375	19.77	20,000	16.68
เครื่องประตানা	5,208.33	3.23	7,357.14	3.54	3,000	3.62	7,000	5.84
ล่อมเรือ	346.91	0.21	369.09	0.18	310	0.38	385	0.32
รวม	161,557.63	100	207,653.50	100	82,810	100	119,885	100

จากตารางที่ 4.3 นี้จะเห็นว่าเงินลงทุนในเรือประเภทต่าง ๆ ทั้งเรือโป๊ะ เรืองาน และเรือหางยาว เป็นเงินลงทุนจำนวนที่สูงที่สุดในสินทรัพย์ทั้งหมด ทั้งนี้เป็นเพราะในการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าเป็นต้องใช่เรือในการปักหลัก ในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่อุตลอดจนเพื่อออกไปดูแลรักษาและเผ่าหอยแมลงภู่ว่าเพื่อป้องกันการลักขโมยหอย นั้นคือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า ต้องใช่เรือเป็นหลักเกือบทั้งหมด จึงทำให้เงินลงทุนในสินทรัพย์ส่วนนี้มากกว่าส่วนอื่น ๆ

จากการเปรียบเทียบผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าที่ได้รับอนุญาต และผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าที่เช่าที่เลี้ยง จะเห็นว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าที่ได้รับอนุญาต จะลงทุนในการซื้อเรือโป๊ะ เรืองาน และเรือหางยาว ในขณะที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าที่เช่าที่เลี้ยงจะลงทุนเฉพาะเรือโป๊ะ เรือหางยาว ยาว เท่านั้น ส่วนเรืองานมักจะนิยมเช่า เฉพาะในช่วงที่จะปักไม้หลักล่อลูกหอยเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าที่เช่าที่เลี้ยง จะเช่าใช้ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าปีต่อปี ดังนั้นถ้าผลผลิตดีปีต่อไปก็จะทำการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า แต่ถ้าปีใดผลผลิตที่ได้ไม่ดี หรือมีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ปีต่อไปก็อาจจะไม่ทำการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าอีก จะเห็นว่าการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าของผู้ที่เช่าที่เลี้ยงอาจไม่ทำต่อเนื่องกันทุกปี ขึ้นอยู่กับผลผลิตและสภาพแวดล้อมในแต่ละปี จึงเป็นเหตุให้ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าที่เช่าที่เลี้ยง เลือกลงทุนในเรือเฉพาะเรือประเภทที่จำเป็นต้องใช่ อันได้แก่ เรือโป๊ะ ซึ่งไว้เก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ว่า และลากจูงเรืองาน หรือเรือหางยาว ซึ่งมีไว้ในการดูแลรักษาและเผ่าหอยแมลงภู่ว่าเพื่อป้องกันการลักขโมยหอย นอกจากนี้ทั้งเรือโป๊ะและเรือหางยาว ถ้าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าไม่ทำการเลี้ยงหอยยังอาจนำไปใช้ในกิจการงานอื่นได้ แตกต่างจากเรืองานซึ่งใช้ในการบรรทุกไม้ได้เพียงอย่างเดียว

1.2 เครื่องยนต์เรือ เครื่องยนต์เรือเป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของเรือต่าง ๆ ที่ใช้ในกิจการเลี้ยงหอยแมลง ไม่ว่าจะเป็นเรือโป๊ะหรือเรือหางยาวก็ตาม ส่วนกำลังของเครื่องยนต์จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของเรือ เรือที่มีขนาดใหญ่จำเป็นต้องใช้เครื่องยนต์เรือที่มีกำลังสูง เรือที่มีขนาดเล็กก็ใช้เครื่องยนต์เรือที่มีกำลังต่ำ กำลังของเครื่องยนต์ที่นิยมใช้กันเป็นส่วนมากตั้งแต่ 5 แรงม้าขึ้นไป ราคาของเครื่องยนต์เรือ ประมาณ 2,000-40,000 บาท ขึ้นอยู่กับขนาดของเครื่องยนต์ และความเก่าใหม่ของเครื่องที่ซื้อมาด้วย

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นว่า เครื่องยนต์ เป็นเงินลงทุนในสินทรัพย์ที่สูงเป็นอันดับ 2 รองจากเงินลงทุนในเรือชนิดต่าง ๆ โดยเงินลงทุนในเครื่องยนต์เรือจะมีสัดส่วนโดยตรงกับเงินลงทุนในเรือโป๊ะและเรือหางยาว กล่าวคือ ถ้าเงินลงทุนในเรือโป๊ะและเรือหางยาวมีจำนวนมาก เงินลงทุนในเครื่องยนต์เรือจะมีจำนวนมากและถ้าเงินลงทุนในเรือโป๊ะและเรือหางยาวมีจำนวนน้อย เงินลงทุนในเครื่องยนต์เรือก็จะมีจำนวนน้อยด้วย ทั้งนี้เพราะเรือโป๊ะและเรือประมงที่มีขนาดใหญ่จำเป็นต้องใช้เครื่องยนต์เรือที่มีกำลังสูง

1.3 เครื่องประดาน้ำ เป็นเครื่องมือที่ใช้ช่วยในการดำน้ำขณะที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าลงไปปักไม้หลักและช่วงการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ว่า แต่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าบางรายอาจไม่ได้ใช้เครื่องมือประเภทนี้ แต่ใช้วิธีการกลั่นลมหายใจแทน ซึ่งเป็นวิธีการแบบเก่า

เครื่องประดาน้ำ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ แวนตา ท่ออากาศ และถังบีบลม ปกติ ถังบีบลม 1 ถังสามารถต่อเข้ากับท่ออากาศได้หลายท่อ ทำให้ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าสามารถดำน้ำได้พร้อมกันครั้งละหลายคน

ราคาของเครื่องประดาน้ำ ประมาณชุดละ 2,000-10,000 บาท

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นว่า เงินลงทุนในเครื่องประดาน้ำจะเป็นสัดส่วนโดยตรงกับขนาดเนื้อที่เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า เนื่องจาก ฟาร์มเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าซึ่งมีขนาดใหญ่จะใช้เครื่องประดาน้ำที่มีขนาดใหญ่ เพื่อที่จะสามารถใช้ได้กับคนดำน้ำครั้งละหลาย ๆ คน ส่วนฟาร์มเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าซึ่งมีขนาดเล็กจะใช้เครื่องประดาน้ำที่มีขนาดเล็กเพราะใช้กับคนดำน้ำเพียงไม่กี่คน

1.4 ล่อมเรือ เป็นสินทรัพย์ส่วนที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าต้องจัดซื้อ นอกเหนือจากเงินลงทุนในเรือต่าง ๆ ปกติเรือลำหนึ่ง ๆ จะใช้ล่อมเรือ 2 ตัว ถ่วงที่หัวเรือและท้ายเรือ ขณะที่ล่อมเรือเพื่อปักไม้ หรือเพื่อเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ว่า

ขนาดของล่อมเรือที่ใช้มีน้ำหนักประมาณตัวละ 6 กิโลกรัม ราคาของล่อมเรือประมาณตัวละ 100 - 250 บาท

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นว่าเงินลงทุนในล่อมเรือไม่ได้เป็นส่วนเดียวกับขนาดเนื้อที่เลี้ยงหอยแมลงภู่มากขึ้น เงินลงทุนในล่อมเรือไม่ได้สูงขึ้นตาม ทั้งนี้เพราะในการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าฟาร์มขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่จะใช้เรือเพียงแค่ 1-2 ลำในการปักไม้หลักหรือเก็บเกี่ยวหอย แม้ขนาดของเรือจะแตกต่างกัน แต่จำนวนล่อมเรือที่ใช้จะใกล้เคียงกัน จึงทำให้เงินลงทุนในล่อมเรือ ของแต่ละขนาดฟาร์มใกล้เคียงกัน

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า รายจ่ายลงทุนประกอบด้วย เรือโป๊ะ เรืองาน เรือหางยาว เครื่องยนต์เรือ เครื่องประดาน้ำ และล่อมเรือ ดังแสดงในตารางที่ 4.3

รายจ่ายลงทุนของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและฟาร์มขนาดใหญ่ ประกอบด้วย ค่าเปลือกเรือโป๊ะ 32,100 บาทและ 53,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.87 และ 25.26 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ ค่าเปลือกเรืองาน 74,285.72 บาทและ 80,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.98 และ 38.53 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ ค่าเรือหางยาว 32,166.67 บาทและ 45,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.91 และ 21.67 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมด ตามลำดับ (จะเห็นว่า เงินลงทุนในเรือประเภทต่าง ๆ รวม 138,552.39 บาทและ 178,200 บาท คิดเป็นร้อยละถึง 85.76⁴ และ 85.82⁴ ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ) ค่าเครื่องยนต์เรือ 17,450 บาทและ 21,727.27 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.80 และ 10.46 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ ค่าเครื่องประดาน้ำ 5,208.33 บาท และ 7,357.14 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.23 และ 3.54 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ และค่าล่อมเรือ 346.91 บาทและ 369.09 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.21 และ 0.18 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ

รายจ่ายลงทุนของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ประกอบด้วย ค่าเปลือกเรือโป๊ะ 35,000 บาทและ 52,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.27 และ

$$^4 \quad 85.76 = \frac{(32,100 + 74,285.72 + 32,166.67)}{161,557.63} \times 100$$

$$85.82 = \frac{(53,200 + 80,000 + 45,000)}{207,653.50} \times 100$$

43.79 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ ค่าเรือหางยาว 28,125 บาทและ 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.96 และ 33.37 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ (จะเห็นว่า เงินลงทุนในเรือประเภทต่าง ๆ รวม 63,125 บาทและ 92,500 บาท คิดเป็นร้อยละถึง 76.23⁵ และ 77.16⁵ ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ) ค่าเครื่องยนต์เรือ 16,375 บาทและ 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.77 และ 16.68 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ ค่าเครื่องประดาน้ำ 3,000 บาทและ 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.62 และ 5.84 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ และค่าล่อมเรือ 310 บาทและ 385 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.38 และ 0.32 ของรายจ่ายลงทุนทั้งหมดตามลำดับ

$$^5 \quad 76.23 = \frac{(35,000 + 28,125)}{82,810} \times 100$$

$$77.16 = \frac{(52,500 + 40,000)}{119,885} \times 100$$

2. ต้นทุนประเภทรายจ่ายประจำ⁶ (Revenue Expenditure) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดรายได้หรือผลประโยชน์ในปีที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะนำไปหักจากรายได้เพื่อหากำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในปีนั้น ๆ ได้ทั้งจำนวน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

2.1 ต้นทุนแปรได้ (Variable Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณการผลิต และต้นทุนต่อหนึ่งหน่วยผลิตของค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะคงที่ไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ต้นทุนแปรได้ อาจจะไม่เปลี่ยนแปลงเป็นแบบเส้นตรง แต่อาจเปลี่ยนแปลงตามแบบเส้นหัก (Piecewise Linear Cost) หรือเปลี่ยนแปลงตามแบบเส้นโค้ง (Curvilinear Cost) ในทางปฏิบัติ วิธีที่ดีที่สุดในการศึกษา ต้นทุนแปรได้ว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็โดยการเก็บข้อมูล และเขียนกราฟ

ต้นทุนแปรได้ อาจแบ่งเป็นรายละเอียดดังนี้⁷

2.1.1 ต้นทุนแปรได้โดยตรง (Direct Variable Costs) ซึ่งแสดงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างต้นทุนวัตถุดิบ และค่าแรงกับปริมาณการผลิต เมื่อปริมาณการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ต้นทุนวัตถุดิบและค่าแรงก็จะเพิ่มในอัตราเดียวกัน และเมื่อปริมาณการผลิตลดลง ต้นทุนวัตถุดิบและค่าแรงก็จะลดลงด้วย

⁶ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, คำสตราจารย์, การบัญชีต้นทุน (กรุงเทพมหานคร : สุพิลาลงกรธมหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 15.

⁷ กัญญา นวลแข, ดวงมณี โกมารทัต, มล. วรกุลยา วัฒนสิทธิ์, ต้นกล้าอุตสาหกรรม, ต้นทุน : แนวความคิด : การประยุกต์, หน้า 15.

2.1.2 ต้นทุนแปรได้ทางอ้อม (Indirect or Overhead Costs) จะแปรตามปริมาณการผลิต แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการผลิตและผลิตภัณฑ์ จะเห็นได้ไม่ชัดเจน ตัวอย่างของต้นทุนแปรได้ทางอ้อม ก็คือ ต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อ-สีน ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา เป็นต้น ต้นทุนแปรได้ทางอ้อมเหล่านี้ อาจไม่แปรตามปริมาณ การผลิตในอัตราส่วนเดียวกัน ทั้งนี้เพราะกิจการอาจต้องใช้ต้นทุนแปรได้ทางอ้อมจำนวนหนึ่งเพื่อ เตรียมการผลิต แม้ว่าโดยแท้จริงแล้วจะมิได้มีการผลิตเกิดขึ้นเลย

ในการวิเคราะห์ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่มิราย ละเอียดของต้นทุนแปรได้ดังต่อไปนี้

1. ค่าเล่าไม้หลัก ได้แก่ ไม้หลักที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มิซื้อมาเพื่อใช้ในการปัก หลักเพื่อล่อให้ลูกหอยมาเกาะ ไม้ที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นไม้ไผ่ผ่าทวงไม้รวก ไม้หนวล หรือไม้กะพ้อ ราคาจำหน่ายของไม้เหล่านี้ ประมาณต้นละ 1.20-6 บาท ขึ้นอยู่กับชนิดของไม้ และขนาดของ ไม้ที่ซื้อ การซื้อขายไม้จะซื้อขายกันเป็นคันรถ ขนาดของไม้ที่นิยมใช้ ขนาดประมาณ 1.5-3 เมตร ขึ้นอยู่กับความตื้นลึกของบริเวณที่ทำกรปัก พื้นที่เลี้ยงหอยที่อยู่บริเวณน้ำลึกจะใช้ไม้ที่มีขนาดยาว กว่าพื้นที่บริเวณน้ำตื้น

รายละเอียดของราคาไม้ และจำนวนไม้ต่อคันรถ แสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงราคาไม้ต่อต้น จำนวนไม้ต่อคันรถ ของไม้หลักชนิดต่าง ๆ
ปีการผลิต 2529

ชนิดของไม้	ราคาไม้/ ต้น (บาท)	จำนวนไม้/คันรถ ต้น
ไม้รวก	1.20 - 2.50	10,000
ไม้หนวล	2.50 - 4.50	7,000
ไม้กะพ้อ	5.50 - 6	3,000

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงราคาไม้โดยเฉลี่ยตันละ แยกตามประเภทและขนาดของฟาร์ม
เลี้ยงหอยแมลงภู่ ปี 2529

หน่วย : บาท/ตัน/ปี

ประเภท ขนาดฟาร์ม	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
	(1)	(2)
ผู้เลี้ยงหอยที่ได้รับอนุญาต	2.98	2.83
ผู้เลี้ยงหอยที่เช่าที่เลี้ยง	1.80	1.70

ข้อมูล (1) และ (2) คำนวณจากผลรวมของราคาไม้ปัก ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่
แต่ละประเภท แต่ละขนาดเนื้อที่ หารด้วย จำนวน ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ประเภทเดียวกันที่มีขนาด
เนื้อที่เลี้ยงหอยแมลงภู่ในกลุ่มเดียวกัน

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต ซื้อไม้หลักเฉลี่ย
ต่อหน่วย ในราคาที่สูงกว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เช่าที่เลี้ยง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากว่า
ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาตมักนิยมมาใช้ไม้้นวลกันเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าไม้้นวลจะมีราคาสูง
แต่มีอายุการใช้งานนานถึง 2 ปี ในขณะที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เช่าที่เลี้ยงนิยมมาใช้ไม้รวกเนื่อง
จากว่ามีราคาถูกกว่า แต่มีอายุการใช้งานเพียง 1 ปี เท่านั้น ซึ่งผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เช่า
พื้นที่เลี้ยงปกติจะเช่าที่เลี้ยงปีต่อปี ดังนั้นเวลาเลือกซื้อไม้จึงเลือกไม้ที่มีอายุใช้งานปีต่อปี
เช่นกัน

เนื่องจากการเลี้ยงหอยแมลงภู่มิต้องให้อาหาร หอยแมลงภู่มิกินอาหารที่มีอยู่ตามธรรมชาติในน้ำ เพียงแต่ให้หอยมิที่ยึดเกาะที่ตึบนหลักไม้ มิให้ล้มหรือหล่นจมไปในโคลน ซึ่งจะทำให้หอยตายและนอกจากนี้ลูกหอยก็มีตามธรรมชาติอยู่แล้ว ดังนั้นไม้หลักจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดใน การเลี้ยงหอยแมลงภู่มิและเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนในการเลี้ยงหอย ดังนั้นถ้าสามารถซื้อไม้ได้ ราคาถูกก็จะลดต้นทุนการผลิตลงไปด้วย และเนื่องจากต้องใช้ไม้เป็นจำนวนมาก ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มิจึงต้องพยายามหาไม้ชนิดที่หาได้ง่าย และมีจำนวนมาก เหตุผลในการเลือกไม้แต่ละชนิด นอกจากเรื่องราคาแล้ว ยังเนื่องจากสถานที่เลี้ยงต้นสิกไม้เท่ากัน และความแรงของคลื่นลมด้วย

รายละเอียดของชนิดไม้ที่ปลูก ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงชนิดของไม้ที่ปลูกเลี้ยงหอยแมลงภู่ ปีการผลิต 2529

ชนิดของไม้	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต						ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เช่าที่เลี้ยง					
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ไม้รวก	9	27.27	1	9.09	10	22.73	3	75	1	50	4	66.67
ไม้ฉนวน	20	60.61	9	81.82	29	65.91	1	25	1	50	2	33.33
ไม้กะพ้อ	2	6.06	-	-	2	4.54	-	-	-	-	-	-
คละชนิดกัน	2	6.06	1	9.09	3	6.82	-	-	-	-	-	-
รวม	33	100	11	100	44	100	4	100	2	100	6	100

หมายเหตุ คละชนิดกันอาจเป็นไม้รวกและไม้ฉนวน ไม้รวกและไม้กะพ้อ ไม้ฉนวนและไม้กะพ้อ หรือทั้ง 3 ชนิด ส่วนใหญ่แล้วมักเป็นการคละกัน
ระหว่างไม้รวกและไม้ฉนวน

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ใช้ไม้ฉนวน ถึงร้อยละ 60.61 รองลงมาคือไม้รวก ไม้กะพ้อ และไม้ต่าง ๆ กระจายผิดกัน ร้อยละ 27.27 6.06 และ 6.06 ตามลำดับ ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ก็เช่นกัน ใช้ไม้ฉนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 81.82 รองลงมาคือไม้รวก และไม้ต่าง ๆ กระจายผิดกัน ร้อยละ 9.09 และ 9.09 ตามลำดับ

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 75 นิยมใช้ไม้รวก ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ 25 ใช้ไม้ฉนวน ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ใช้ไม้รวก และไม้ฉนวนร้อยละ 50 เท่ากัน

สรุปแล้วผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตใช้ไม้ฉนวนเป็นส่วนใหญ่นั้นเป็นผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงใช้ไม้รวกเป็นส่วนใหญ่ จึงมีผลทำให้ราคาซื้อไม้ปักโดยเฉลี่ยของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต สูงกว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยง สำหรับไม้กะพ้อ ผิดคนใช้น้อย เนื่องจากราคาสูงและหายาก ทางกรมมักจะไม่อนุญาตให้ตัดมาขาย ดังนั้นไม้กะพ้อที่ตัดมักเป็นผลมาจากการลักลอบตัด จึงทำให้ไม่เป็นที่นิยมใช้กัน

ส่วนขนาดของไม้ที่ใช้กัน มี 4 ขนาดคือ 1.5 2 2.5 และ 3 เมตร ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูมักใช้ไม้ขนาดใดขนาดหนึ่งเลย ไม้ที่นิยมใช้มีหลายขนาดด้วยกัน ขนาดของไม้ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ ขนาด 1.5 เมตร รายละเอียดของขนาดไม้ปัก แสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงขนาดของไม้ที่ใช้ปักเลื่อยหอยแมลงภู่ ปีการผลิต 2529

ขนาดของไม้ (เมตร)	ผู้เลื่อยหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต						ผู้เลื่อยหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลื่อย					
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1.5	14	42.43	4	36.38	18	40.91	2	50	1	50	3	50
2	12	36.36	4	36.38	16	36.36	1	25	-	-	1	16.67
2.5	6	18.18	1	9.08	7	15.91	1	25	1	50	2	33.33
3	-	-	1	9.08	1	2.27	-	-	-	-	-	-
คละ 2 ขนาด	1	3.03	1	9.08	2	4.55	-	-	-	-	-	-
รวม	33	100	11	100	44	100	4	100	2	100	6	100

หมายเหตุ คละ 2 ขนาด หมายถึง ไม้ 2 ขนาด อาจจะเป็น 1.5 เมตรกับ 2.5 เมตร หรือ 1.5 เมตรกับ 2 เมตร หรือ 2 เมตรกับ 2.5 เมตร

จากตารางที่ 4.7 จะเห็นว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก นิยมใช้ไม้ขนาด 1.5 เมตร ถึงร้อยละ 42.43 รองลงมาคือขนาด 2 2.5 และคละ 2 ขนาด ร้อยละ 36.36 18.18 และ 3.03 ตามลำดับ ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ นิยมใช้ไม้ขนาด 1.5 เมตร และ 2 เมตร เท่า ๆ กัน คือร้อยละ 36.38 รองลงมาคือขนาด 2.5 3 และคละ 2 ขนาดร้อยละ 9.08 เท่ากัน

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง ซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก นิยมใช้ไม้ขนาด 1.5 เมตรถึงร้อยละ 50 รองลงมาคือไม้ขนาด 2 เมตร และ 2.5 เมตร ร้อยละ 25 เท่ากัน ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ นิยมใช้ไม้ 2 ขนาดคือขนาด 1.5 เมตร และ 2.5 เมตร ร้อยละ 50 เท่ากัน

สรุปแล้วจะเห็นว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต และผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงต่างใช้ไม้ขนาด 1.5 เมตรมากที่สุด

เหตุผลที่มีการใช้ไม้หลายขนาด ก็เนื่องมาจากเป็นการลดความเสี่ยงอันเนื่องมาจากน้ำเสียตามธรรมชาติ เพราะไม้ขนาดยาวปักในน้ำลึก ความเสียหายเนื่องจากน้ำเสียย่อมมีน้อยกว่าไม้ขนาดสั้นซึ่งปักในน้ำตื้นที่น้ำสัดเข้าถึงในช่วงน้ำสัดหลาก และอีกประการหนึ่งช่วงหลังจากน้ำเสียตามธรรมชาติแล้ว ปริมาณหอยที่เข้าสู่ตลาดจะน้อย ถ้าได้เก็บเกี่ยวในช่วงนั้นก็จะได้ราคาดีด้วย

ในการปักไม้เลี้ยงหอยแมลงภู่งู จะปักเป็นแนว หนึ่งแนวจะเป็นกึ่งแถวก็ได้แล้วแต่ความชำนาญของผู้เลี้ยง ระหว่างแถว และระหว่างหลัก จะห่างกันประมาณครึ่งเมตร ส่วนระยะระหว่างแนวนั้นกำหนดไม่ได้เนื่องจากบางครั้งผู้เลี้ยงคนอื่นมาปักแทรกก็ระหว่างแนวก็มี ความยาวของแนวขึ้นอยู่กับขนาดของไม้ที่ปัก ถ้าไม้มีขนาดสั้น แนวก็ยาว เพราะแนวหนึ่งจะทำกับไม้ที่บรรทุกต่อหนึ่งลำเรือ เมื่อไม้มีขนาดสั้นก็สามารถบรรทุกได้มากกว่าไม้ขนาดยาว นอกจากนี้ก็ยังขึ้นอยู่กับขนาดของเรือที่ใช้ด้วย

รายละเอียดของจำนวนแนวที่ปักไม้เฉลี่ยต่อฟาร์ม จำนวนไม้ที่ปักเฉลี่ยต่อแนว และจำนวนไม้ที่ได้เก็บเกี่ยวเฉลี่ยต่อแนว แสดงอยู่ในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ตารางแสดงรายละเอียดของการปักไม้หลัก ปีการผลิต 2529

หน่วย : ตัน

รายการ	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง	
	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
จำนวนไม้เฉลี่ยต่อแนว	1,727.27	1,981.82	1,550	2,750
พิสัยของจำนวนไม้	900-4,000	700-3,000	1,000-3,000	2,500-3,000
จำนวนแนวเฉลี่ยต่อฟาร์ม	6.89	19.99	4.37	14.20
พิสัยของแนว	2-16.67	6.67-34.29	2-5.6	10.40-18
ร้อยละของไม้ที่เก็บเกี่ยวได้	77.99	70.85	62.97	70.87
จำนวนไม้ที่เก็บเกี่ยวได้ต่อแนว ¹	1,347.10	1,404.12	976.04	1,948.92
จำนวนไม้ต่อฟาร์ม ²	11,900.89	39,616.58	6,773.50	39,050
จำนวนไม้ต่อไร่ ³	2,293.04	2,257.35	2,709.40	2,231.43

¹ จำนวนไม้ที่เก็บเกี่ยวได้ต่อแนว = จำนวนไม้เฉลี่ยต่อแนว x อัตราร้อยละของไม้ที่เก็บเกี่ยวได้

² จำนวนไม้ต่อฟาร์ม = จำนวนไม้เฉลี่ยต่อแนว x จำนวนแนวเฉลี่ยต่อฟาร์ม

³ จำนวนไม้ต่อไร่ = $\frac{\text{จำนวนไม้ต่อฟาร์ม}}{\text{ขนาดของฟาร์ม}}$

โดย ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต มีฟาร์มขนาดเล็กเฉลี่ย 5.19 ไร่ ขนาดใหญ่ เฉลี่ย 17.55 ไร่

ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง มีฟาร์มขนาดเล็กเฉลี่ย 2.5 ไร่ ขนาดใหญ่ เฉลี่ย 17.50 ไร่

จากตารางที่ 4.8 จะเห็นว่า ปริมาณการปักไม้ล้อมหอย จะเป็นสัดส่วนโดยตรงกับขนาดเนื้อที่เลี้ยงหอย โดยผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ไข่ม้วนเฉลี่ยฟาร์มละ 11,900.89 ตันและ 39,616.58 ตัน ตามลำดับ คิดเป็นจำนวนแนวปักไม้เฉลี่ย 6.89 และ 19.99 แนวต่อฟาร์ม ตามลำดับ โดยปักไม้เฉลี่ยแนวละ 1,727.27 และ 1,981.82 ตัน ตามลำดับ

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง ซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ไข่ม้วนเฉลี่ยฟาร์มละ 6,773.50 และ 39,050 ตัน ตามลำดับ คิดเป็นจำนวนแนวปักไม้เฉลี่ย 4.37 และ 14.20 แนวต่อฟาร์ม ตามลำดับ โดยปักไม้เฉลี่ยแนวละ 1,550 และ 2,750 ตัน ตามลำดับ

จากการสำรวจพบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต และที่เช่าที่เลี้ยง ซึ่งมีฟาร์มขนาดใหญ่ ปักไม้เฉลี่ยแนวละ 1,981.82 ตันและ 2,750 ตัน ตามลำดับ โดยมีอัตราการเก็บเกี่ยวร้อยละ 70.85 และ 70.87 ของจำนวนไม้ที่ปักแต่ละแนว ตามลำดับ ในขณะที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก ปักไม้เฉลี่ยแนวละ 1,717.27 ตัน แต่มีอัตราการเก็บเกี่ยวถึงร้อยละ 77.99 การที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูซึ่งมีฟาร์มขนาดใหญ่ของทั้ง 2 ประเภทมีอัตราการเก็บเกี่ยวต่ำกว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก เพราะผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ปักไม้ในแต่ละแนวหนาแน่นกว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก การปักไม้หนาแน่นไปมีผลทำให้ สภาพแวดล้อมในบริเวณนั้นไม่เหมาะสมแก่การเกิดของลูกหอย ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก แม้จะมีการปักไม้เฉลี่ยในแต่ละแนวไม่หนาแน่นนัก แต่ก็มิมีระยะระหว่างแนวค่อนข้างหนาแน่น โดยสังเกตจากอัตราการปักไม้เฉลี่ยต่อไร่ ซึ่งสูงถึง 2,709.40 ตัน ในขณะที่ฟาร์มขนาดใหญ่ทั้งที่ได้รับอนุญาตและที่เช่าที่เลี้ยงและฟาร์มขนาดเล็กที่ได้รับอนุญาตมีอัตราการปักไม้เฉลี่ยต่อไร่ประมาณ 2,231-2,297 ตันเท่านั้น ประกอบกับในปีที่ทำการศึกษานั้นฟาร์มเลี้ยงหอยแมลงภู่งูของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก เกิดปัญหาเรื่องเรือร่น คือเรือประมงของผู้อื่นร่นวนไปใกล้บริเวณที่เลี้ยง ทำให้ไม้ที่ปักถูกลากติดและโคนล้มไปด้วย จึงมีผลทำให้อัตราการเก็บเกี่ยวของผู้เลี้ยงประเภทนี้ มีอัตราร้อยละที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น คือมีอัตราการเก็บเกี่ยวเพียง ร้อยละ 62.97 เท่านั้น

สำหรับการซื้อไม้ที่นำมาปักล้อมลูกหอยนั้นมีแหล่งซื้อจากจังหวัดต่าง ๆ ได้แก่ กาญจนบุรี เพชรบุรี และตราด โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ตารางแสดงแหล่งข้อมูลหลัก ปีการผลิต 2529

แหล่งข้อมูลหลัก	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่ได้รับอนุญาต						ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เช่าที่เลี้ยง					
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
กาญจนบุรี	22	66.67	6	54.55	28	63.64	2	50	1	50	3	50
เพชรบุรี	9	27.27	5	45.45	14	31.82	2	50	1	50	3	50
ตราด	2	6.06	-	-	2	4.54	-	-	-	-	-	-
รวม	33	100	11	100	44	100	2	100	2	100	6	100

จากตารางที่ 4.9 จะเห็นว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก ซื้อไม้จากกาญจนบุรี มากที่สุดถึงร้อยละ 66.67 รองลงมาคือเพชรบุรี และตราด ร้อยละ 27.27 และ 6.06 ตามลำดับ ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ ซื้อไม้จากกาญจนบุรี ร้อยละ 54.55 รองลงมาคือตราด ร้อยละ 45.45

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก ซื้อไม้จากกาญจนบุรีและเพชรบุรี ร้อยละ 50 เท่ากัน ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ ซื้อไม้จากกาญจนบุรี และเพชรบุรี ร้อยละ 50 เท่ากัน

จากการสำรวจ พบว่าไม้หลักที่ใช้ปักล่อลูกหอยแมลงภู่งูส่วนใหญ่จะเป็นไม้ที่ซื้อมาจากจังหวัดกาญจนบุรี โดยพ่อค้าขายไม้จะมาสอบถามผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูก่อนถึงฤดูปักไม้ถึงจำนวนไม้ที่จะซื้อ ขนาด ราคา และชนิดของไม้ที่ต้องการ จากนั้นพ่อค้าขายไม้ก็จะกลับไปจังหวัดของตนเพื่อตัดไม้ให้ได้ตามที่ผู้เลี้ยงต้องการ และจัดส่งมาให้ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูโดยใช้รถบรรทุก

2. ค่าแรงงาน การจ้างแรงงานในการเพาะเลี้ยงหอยแมลงภู่งู ไม่มีลูกจ้างประจำ คงมีแต่ลูกจ้างชั่วคราว และส่วนใหญ่เป็นการจ้างรายวัน และจ่ายค่าจ้างเป็นเงินสด แรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งู อาจเป็นแรงงานในครัวเรือน หรือแรงงานจากภายนอก การคำนวณค่าแรงงานในครัวเรือนคำนวณจากจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลี้ยงหอยแมลงภู่งู โดยใช้อัตราค่าจ้างแรงงานเท่ากับอัตราค่าจ้างแรงงานที่จ่ายให้กับแรงงานภายนอก

ค่าแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งู จำแนกตามประเภทได้ดังนี้

2.1 ค่าแรงงานในการปักไม้ จะจ่ายค่าจ้างรายวันในอัตราวันละ 100-150 บาทต่อคน ช่วงเดือนที่มีการปักไม้ เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคมจนถึงกันยายนเป็นส่วนใหญ่ โดยดูจังหวะการขึ้นลงของระดับน้ำ จะปักไม้ในช่วงที่น้ำลง ซึ่งบางวันน้ำลงในช่วงกลางคืนก็จะปักไม้ในช่วงกลางวัน ถ้าน้ำลงในช่วงกลางวันก็จะปักในช่วงกลางวัน มีหลายฟาร์มที่ต้องปักไม้จำนวนมาก ไม่สามารถปักได้เสร็จในคราวเดียว จึงต้องใช้เวลาปักไม้หลายช่วงติดต่อกันหลายเดือน รายละเอียดของช่วงเดือนที่ทำการปักไม้ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ตารางแสดงช่วงเดือนที่ปักไม้ล่อหอยแมลงภู่ ปีการผลิต 2529

เดือนที่ปักไม้	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต						ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง					
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
มกราคม	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50	1	16.67
เมษายน	1	3.03	-	-	1	2.27	-	-	-	-	-	-
กรกฎาคม	5	15.15	1	9.09	6	13.64	1	25	-	-	1	16.67
สิงหาคม	10	30.30	4	36.36	14	31.82	1	25	1	50	2	33.33
กันยายน	16	48.49	6	54.55	22	50	2	50	-	-	2	33.33
ตุลาคม	1	3.03	-	-	1	2.27	-	-	-	-	-	-
รวม	33	100	11	100	44	100	4	100	2	100	6	100

จากการที่สำรวจ พบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่นิยมปักไม้หลักล่อลูกหอย ในช่วงเดือนสิงหาคม และปักกันมากที่สุดในช่วงเดือนกันยายน สอดคล้องกับรายงานของ สุทธิชัย เตมียาธิพัฒน์ (2521) และอนันต์ สำระยา (2523) ซึ่งกล่าวว่า ฤดูที่หอยแมลงภู่วางไข่อย่างหนาแน่น แบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงที่ 1 ระหว่างเดือน กรกฎาคม - เดือนกันยายน และช่วงที่ 2 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - เดือนมีนาคม โดยเฉพาะช่วงที่ 2 เป็นช่วงที่หอยแมลงภู่วางไข่อย่างหนาแน่น นั่นคือ การปักไม้ล่อลูกหอยแมลงภู่นิยมปักกันในช่วงฤดูที่หอยแมลงภู่วางไข่ ถ้าปักไม้นอกเหนือเวลาเหล่านี้ หอยแมลงภู่มักจะไม่เกาะไม้หลัก

สำหรับในเรื่องของการปักไม้หลักเพื่อล่อลูกหอยนั้น ฟาร์มขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ปักไม้ได้ในแต่ละวันแตกต่างกันมากนัก อาจเป็นเพราะข้อจำกัดของจำนวนเรือที่ใช้บรรทุกไม้ ซึ่งปกติจะมีเพียงฟาร์มละ 1-2 ลำ เท่านั้น เพราะฉะนั้นฟาร์มขนาดใหญ่ จึงต้องใช้จำนวนวันในการปักมากกว่าฟาร์มขนาดเล็กเกือบเท่าตัว จำนวนวันที่ใช้ในการปักไม้ได้จากจำนวนแนวที่ปักได้ในแต่ละฟาร์ม เพราะเวลาปักไม้หลัก ไม้ที่บรรจุไปปักนั้นคนปักไม้จะปักจนหมด ถือว่าได้ 1 แนว ก็ให้นำเรือกลับ

รายละเอียดของการปักไม้หลักดูจากตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ตารางแสดงจำนวนวันที่ใช้การปักไม้หลัก จำนวนคนปักไม้ และค่าแรงในการปักไม้ ปี 2529

รายการ	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่ได้ใบอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เช่าที่เลี้ยง	
	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
จำนวนวันที่ใช้ปักไม้หลัก ¹	6.89	19.99	4.37	14.20
จำนวนคนปักไม้				
- แรงงานในครัวเรือน	1.48	1.27	1.25	1.5
- แรงงานจ้าง	2.48	3.45	2.25	4
- แรงงานทั้งหมด	3.96	4.72	3.5	5.5
อัตราค่าจ้าง/คน/วัน	111.82	112.73	132.50	100
ค่าแรง ²	3,050.94	10,636.39	2,026.59	7,810
จำนวนไม้/ฟาร์ม	11,900.89	39,616.58	6,773.50	39,050
ค่าแรงปักไม้/ต้น ⁴ (บาท)	0.26	0.27	0.30	0.20

¹ จากตารางที่ 4.8 โดยที่จำนวนวันที่ใช้ปักไม้หลัก = จำนวนแนวเฉลี่ยต่อฟาร์ม

² ค่าแรง = จำนวนวันที่ใช้ปักไม้ x จำนวนคนปักไม้ x อัตราค่าจ้าง/คน/วัน

³ จากตารางที่ 4.8

⁴ ค่าแรงปักไม้/ต้น = ค่าแรง ÷ จำนวนไม้ต่อฟาร์ม

จากตารางที่ 4.11 จะเห็นว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ใช้เวลาในการปักไม้สำหรับฤดูการผลิตแต่ละปี เฉลี่ย 6.89 และ 19.99 วัน ตามลำดับ โดยการปักไม้จะใช้คนปักไม้เฉลี่ยฟาร์มละ 3.96 และ 4.72 คน ตามลำดับ อัตราค่าจ้างแรงงานคนปักไม้เฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณ 111.82 และ 112.73 บาทตามลำดับ

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ใช้เวลาในการปักไม้สำหรับฤดูการผลิตในแต่ละปีเฉลี่ย 4.37 และ 14.20 วัน ตามลำดับ โดยการปักไม้จะใช้คนปักไม้เฉลี่ยฟาร์มละ 3.50 และ 5.50 ตามลำดับ อัตราค่าจ้างแรงงานคนปักไม้ เฉลี่ยต่อคนต่อวัน ประมาณ 132.50 และ 100 บาท ตามลำดับ จากการสำรวจพบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งู เสียค่าจ้างแรงงานในการปักไม้เฉลี่ย ต้นละ 0.20 - 0.30 บาท ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูและผู้รับจ้างปักไม้

2.2 ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งู ค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งู จะจ่ายค่าจ้างเป็นรายวัน ในอัตราวันละ 100-150 บาท เช่นเดียวกับค่าจ้างแรงงานคนปักไม้ การเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูจะเก็บเกี่ยวตั้งแต่หอยมีขนาดเล็กที่เรียกกันว่า "หอยเปิด" เพื่อขายให้แก่ฟาร์มเลี้ยงเปิด และ "หอยใหญ่" ซึ่งขายเพื่อบริโภค ในตารางที่ 4.12 จะแสดงรายละเอียดของเดือนต่าง ๆ ที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูเริ่มทำการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ตารางที่ 4.12 ตารางแสดงช่วงเวลาที่ได้รับอนุญาต ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำจืด เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต ปี 2529

เดือนที่เริ่มเก็บเกี่ยว	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำจืดที่ได้รับอนุญาต						ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำจืดที่เช่าที่เลี้ยง					
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
มกราคม	1	3.03	1	9.09	2	4.55	-	-	-	-	-	-
มีนาคม	1	3.03	1	9.09	2	4.55	-	-	-	-	-	-
เมษายน	1	3.03	-	-	1	2.27	1	25	-	-	1	16.67
พฤษภาคม	1	3.03	-	-	1	2.27	-	-	-	-	-	-
มิถุนายน	-	-	1	9.09	1	2.27	-	-	-	-	-	-
กรกฎาคม	13	39.39	5	45.46	18	40.92	-	-	-	-	-	-
สิงหาคม	6	18.18	3	27.27	9	20.45	2	50	2	100	4	66.67
กันยายน	1	3.03	-	-	1	2.27	-	-	-	-	-	-
ตุลาคม	-	-	-	-	-	-	1	25	-	-	1	16.67
พฤศจิกายน	9	27.28	-	-	9	20.45	-	-	-	-	-	-
รวม	33	100	11	100	44	100	4	100	2	100	6	100

จากตารางที่ 4.12 จะเห็นได้ว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต ส่วนใหญ่จะ
เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต ประมาณเดือนกรกฎาคม เป็นต้นไป ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยง
จะเริ่มเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูประมาณเดือนสิงหาคม เป็นต้นไป ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะผู้เลี้ยงหอย
แมลงภู่งูส่วนใหญ่นิยมปักไม้หลักล่อลูกหอย ช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน เมื่อหอยแมลงภู่งูเกาะหลัก
แล้วก็จะเจริญเติบโต กินเวลาประมาณ 8-12 เดือน หอยแมลงภู่งูจะโตได้ขนาด พอที่จะเก็บเกี่ยว
ขายในท้องตลาดได้ ดังนั้นในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ในปีต่อมา จึงเริ่มมีการเก็บเกี่ยว
หอยแมลงภู่งูกันมาก

ในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูนั้น ผู้เลี้ยงจะทำการเก็บเกี่ยวเมื่อพ่อค้ามาสั่งเท่านั้น
โดยจะเก็บหอยตามปริมาณที่พ่อค้าต้องการ เพราะถ้าเก็บเกี่ยวมากไป ขายไม่ได้หอยจะตาย
ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เลี้ยงได้

สำหรับจำนวนคนที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งู รวมถึงปริมาณที่เก็บเกี่ยวจะแสดงอยู่
ในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ตารางแสดงจำนวนวันที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ว่า รายละเอียดแรงงาน และปริมาณที่เก็บเกี่ยว ปี 2529

รายการ	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าที่ได้รับอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าเช่าที่เลี้ยง	
	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
จำนวนวันที่เก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ว่า (วัน)	31.39	86.45	14.5	65
ปริมาณหอยแมลงภู่ว่าที่เก็บเกี่ยว/ครั้ง (ถัง)	169.09	194.55	145	210
จำนวนคนเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ว่า				
- แรงงานในครัวเรือน	1.48	1.27	1.25	1.5
- แรงงานจ้าง	2.27	3.09	2.25	4
- แรงงานทั้งหมด	3.75	4.36	3.5	5.5
อัตราค่าจ้าง/คน/วัน (บาท)	143.64	142.73	132.50	130
ค่าแรง ¹	16,908.22	53,798.08	6,724.38	46,475
จำนวนไม้ที่เก็บเกี่ยวได้/ฟาร์ม ²	9,281.5	28,068.35	4,265.27	27,674.74
ค่าแรงในการเก็บเกี่ยวไม้/ตัน ³	1.82	1.92	1.58	1.68

¹ค่าแรง = จำนวนวันที่เก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ว่า x แรงงานทั้งหมด x อัตราค่าจ้าง/คน/วัน

²จำนวนไม้ที่เก็บเกี่ยวได้/ฟาร์ม = จำนวนจาก จำนวนไม้ที่ปัก/ฟาร์ม x ร้อยละของไม้ที่เก็บเกี่ยวได้จากตารางที่ 4.8

³ค่าแรงในการเก็บเกี่ยวไม้/ตัน = ค่าแรง ÷ จำนวนไม้ที่เก็บเกี่ยวได้ต่อฟาร์ม

จากตารางที่ 4.13 จะเห็นว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูโดยเฉลี่ยฤดูกาลผลิตละ 31.39 และ 86.45 วันตามลำดับ และปริมาณที่เก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูเฉลี่ยครั้งละ 169.09 และ 194.55 ถังตามลำดับ โดยใช้คนเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูฟาร์มละ 3.75 และ 4.36 คนตามลำดับ ได้รับอัตราค่าจ้างในการเก็บเกี่ยวคนละ 143.64 และ 142.73 บาท/คน/วัน ตามลำดับ

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูเฉลี่ยฤดูกาลผลิตละ 14.5 และ 65 วันตามลำดับ และปริมาณหอยแมลงภู่งูเก็บเกี่ยวเฉลี่ยครั้งละ 145 และ 210 ถังตามลำดับ โดยใช้คนเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูเฉลี่ยฟาร์มละ 3.5 และ 5.5 คนตามลำดับ ได้รับอัตราค่าจ้างในการเก็บเกี่ยวคนละ 132.50 และ 130 บาท/คน/วัน ตามลำดับ

การที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตเสียอัตราค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวสูงกว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยง เนื่องจากจากผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตใช้มีนวลซึ่งมีอายุการใช้งาน 2 ปี ดังนั้นเมื่อเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูแล้วไม้หลักหลักการเก็บเกี่ยวจะนำมาปักใหม่เพื่อล่อหอยแมลงภู่งูในปีต่อไป เพราะฉะนั้นค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตว่าจ้างจึงได้รวมค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและค่าแรงงานในการปักไม้หลักอยู่ด้วยกัน ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงว่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวในอัตราต่ำกว่า เนื่องจากผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงนิยมใช้ไม้รวก มีอายุใช้งานเพียงปีเดียว ดังนั้นเมื่อเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูแล้ว ไม้หลักหลักการเก็บเกี่ยวจะไม่นำมาปักใหม่ ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวจึงมีเพียงค่าแรงเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูเท่านั้น

จากตารางที่ 4.11 และ 4.13 สามารถคำนวณ ค่าแรงงานในเฉพาะในการเก็บเกี่ยวของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูได้ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ตารางแสดงค่าแรงงานเฉพาะในการเก็บเกี่ยวของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำจืด
รับอนุญาตปี 2529

รายการ	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
1. ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวไม้/ต้น ¹ (บาท)	1.82	1.92
2. ค่าแรงงานในการปักไม้หลัก/ต้น ² (บาท)	0.62	0.27
3. ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวที่แท้จริง/ต้น (บาท)	1.56	1.65
4. จำนวนไม้ที่เก็บเกี่ยวได้/ฟาร์ม ¹ (ต้น)	9,181.5	28,068.35
5. ค่าแรงเก็บเกี่ยวที่แท้จริง	14,479.14	46,312.78
6. จำนวนวันที่เก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่น้ำจืด ¹	31.39	86.45
7. ค่าแรงเก็บเกี่ยวที่แท้จริง/วัน	461.26	535.72
8. แรงงานในการเก็บเกี่ยวทั้งหมด ¹	3.75	4.36
9. อัตราค่าแรงในการเก็บเกี่ยว/คน/วัน	123	122.87

¹ จากตารางที่ 4.13

² จากตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.15 ตารางแสดงแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่ ปี 2529

หน่วย ; บาท/ฟาร์ม

รายการ	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต				ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง			
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ค่าปักไม้หลัก								
- ในครัวเรือน	1,140.25	6.50	2,861.91	5.03	723.78	8.27	2,130	3.93
- ค้างแรงงาน	1,910.69	10.90	7,774.48	13.65	1,302.81	14.89	5,680	10.46
รวมค่าปักไม้	3,050.94	17.40	10,636.39	18.68	2,026.59	23.16	7,810	14.39
ค่าเก็บเกี่ยวหอย								
- ในครัวเรือน	5,714.24	32.60	13,490.08	23.69	2,401.56	27.44	12,675	23.35
- ค้างแรงงาน	8,764.40	50	32,822.33	57.63	4,322.81	49.40	33,800	62.26
รวมค่าเก็บเกี่ยว	14,478.64	82.60	46,312.41	81.32	6,724.37	76.84	46,475	85.61
ค่าแรงรวม ¹	17,529.58	100	56,948.8	100	8,750.96	100	54,285	100

* ใช้อัตราค่าแรงในการเก็บเกี่ยวที่แท้จริง ในตาราง 4.14 (สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต)

จากตารางที่ 4.15 จะเห็นว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่จะใช้แรงงานในการปักไม้หมักน้อยกว่าแรงงานเก็บเกี่ยว โดยแรงงานในการปักไม้หมักแบ่งเป็นแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยร้อยละ 6.50 และ 5.03 ของแรงงานทั้งหมดและแรงงานจ้างเฉลี่ยร้อยละ 10.90 และ 13.65 ของแรงงานทั้งหมด ส่วนแรงงานในการเก็บเกี่ยว แบ่งเป็นแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยร้อยละ 32.60 และ 23.69 ของแรงงานทั้งหมด และแรงงานจ้างเฉลี่ยร้อยละ 50 และ 57.63 ของแรงงานทั้งหมด ตามลำดับ

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ จะใช้แรงงานในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูมูลค่ามากกว่าแรงงานในการปักไม้หมักเช่นกัน โดยแรงงานในการปักไม้หมักแบ่งเป็น แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยร้อยละ 8.27 และ 3.93 ของแรงงานทั้งหมดตามลำดับ และแรงงานจ้างเฉลี่ยร้อยละ 14.89 และ 10.46 ของแรงงานทั้งหมดตามลำดับ ส่วนแรงงานในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งู เป็นแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยร้อยละ 27.44 และ 23.35 ของแรงงานทั้งหมดตามลำดับ และแรงงานจ้างเฉลี่ยร้อยละ 49.40 และ 62.26 ของแรงงานทั้งหมดตามลำดับ

จะเห็นว่า ค่าแรงงานในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งูนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งูและแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงหอยเป็นแรงงานที่มาจากแรงงานจ้างมากกว่าจะเป็นแรงงานในครัวเรือน

3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ประกอบด้วยน้ำมันโซล่าที่ใช้กับเครื่องยนต์เรือ และเครื่องประดาน้ำ ในช่วงปักไม้หมักและช่วงการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งู

จากการสอบถามทำให้ทราบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ทั้งไปและกลับ ครั้งละ 69.70 และ 93.64 บาทตามลำดับ ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ทั้งไปและกลับ ครั้งละ 57.50 บาท และ 80 บาท ตามลำดับ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นที่แตกต่างกันนี้ เกิดขึ้นเนื่องจากระยะห่างจากฝั่งของฟาร์มเลี้ยงหอยฟาร์มไหนมีระยะห่างจากฝั่งมากจะมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละครั้งสูง ฟาร์มใดระยะห่างจากฝั่งน้อยจะเสียค่าน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละครั้งในจำนวนที่ต่ำกว่า

4. ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเรือและเครื่องยนต์ จากกवरสัมภาษณ์ผู้
เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่อส่วนใหญ่จะนำเรือขึ้นคานเพื่อซ่อมแซมเป็นประจำทุก
ปี ส่วนเครื่องยนต์เรือก็มักจะซ่อมแซมบำรุงรักษาทุกปีเช่นกัน ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเรือและ
เครื่องยนต์ จะมีมูลค่ามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ขนาดของเรือ การใช้งาน
เป็นต้น รายละเอียดของค่าซ่อมแซม แสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ตารางแสดงค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ ปีการผลิต 2529

หน่วย : บาท/ฟาร์ม

ซ่อมแซมและบำรุงรักษา	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต				ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เช่าที่เลี้ยง			
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
เรือ	2,230.36	56	3,181.82	65.19	1,375	57.9	1,750	51.47
เครื่องยนต์เรือ	1,160.71	29.14	1,127.27	23.10	700	29.47	1,000	29.41
เครื่องประตอาน้ำ	591.67	14.86	571.43	11.71	300	12.63	650	19.12
รวม	3,982.74	100	4,880.52	100	2,375	100	3,400	100

จากตารางที่ 4.16 จะเห็นว่า ค่าซ่อมแซมเรือของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต มีจำนวนสูงกว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตส่วนใหญ่จะมีเรือเป็นของตนเอง ทั้งเรือเครื่อง เรืองาน และเรือหางยาว โดย เรือเครื่องจะใช้ในการปักไม้และเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งู เรืองานจะใช้ในการบรรทุกไม้ไปปัก เป็นเรือที่ไม่มีเครื่อง ต้องอาศัยการลากจูงของเรือเครื่องและเรือหางยาว สำหรับเรือหางยาวจะใช้เป็นพาหนะในการดูแลรักษาหอยแมลงภู่งูของผู้เลี้ยง ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงส่วนใหญ่จะมีเรือ เครื่องและเรือหางยาวเป็นของตนเอง ส่วนเรืองานจะเช่าจากบุคคลอื่น โดยจะเช่า เรืองานเฉพาะในช่วงที่จะทำการปักไม้หลักล่อลูกหอยเท่านั้น ดังนั้นผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงจึงไม่ต้องรับภาระในค่าซ่อมแซมเรือที่ตนเช่ามา จึงทำให้ค่าซ่อมแซมเรือของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงมีจำนวนต่ำกว่า ค่าซ่อมแซมเรือของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต

ส่วนค่าซ่อมแซมเครื่องยนต์เรือและเครื่องประตวน้ำจะมีจำนวนมากหรือน้อยไม่ได้แปรตามขนาดของพื้นที่ที่เลี้ยงหอยแมลงภู่งู แต่ขึ้นอยู่กับความเสียหายของเครื่องยนต์เรือและเครื่องประตวน้ำ ซึ่งถ้าปีใดไม่เสียหาย จะไม่มีค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม ต่างกับค่าซ่อมแซมเรือซึ่งต้องมีการซ่อมแซมหรือชิ้นคานทุกปี

เมื่อเปรียบเทียบค่าซ่อมแซมต่าง ๆ แล้ว ดังตารางที่ 4.16 จะเห็นว่าค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเรือ เป็นค่าใช้จ่ายที่ต่ำที่สุด มากกว่าครึ่งหนึ่งของค่าซ่อมแซมทั้งหมด

5 ค่าเช่าเรือ ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูบางรายไม่มีเรือเป็นของตนเอง จะเช่าเรือเพื่อมาใช้ในการปักไม้ หรือเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่งู เรือที่เช่าอาจเป็นเรือโป๊ะ ซึ่งเป็นเรือที่ติดเครื่องยนต์ ใช้ในการลากจูง และบรรทุก หรือเรืองาน ซึ่งเป็นเรือที่ไม่มีเครื่องยนต์ ใช้ในการบรรทุกเสาไม้เพื่อนำไปปักล่อลูกหอยในทะเล

จากการสำรวจพบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตมักมีเรือประเภทต่างๆ เป็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรือโป๊ะ เรืองาน หรือเรือหางยาว แต่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงมักจะเช่าเรืองานเป็นส่วนใหญ่

6 ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งู ประกอบด้วย (ดูตารางประกอบที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 ตารางแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ ปี 2529

หน่วย : บาท/ฟาร์ม

รายการ	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เช่าที่เลี้ยง	
	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
บั้งที่	49.84	60.64	41.67	40
เสื่อและตะใบ	123.03	144.82	232.50	120
ถังตวงหอย	106.21	111.36	167.50	375
พลั่วและคราด	58.85	68.18	40	105
ถุงเท้าและรองเท้า	223.44	243.18	112	384
ถุงมือ	607.97	772.73	376.25	602
รวม	1,169.34	1,400.91	969.92	1,626

6.1 บุงกี เป็นอุปกรณ์สำหรับใส่หอยแมลงภู่ และตักหอยแมลงภู่ใส่ในถังตวง ราคาของบุงกีตักประมาณ 12-35 บาทต่อใบ ปกติเรือที่ไปเก็บเกี่ยวหอย 1 ลำจะใช้บุงกี 1 ใบ

6.2 เสื่อและตะใบ เป็นอุปกรณ์สำหรับเสื่อไม้หลัก คนที่ไปเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ส่วนหนึ่งจะตำลงไปในน้ำเพื่อเสื่อเอาเสื่อไม้หลักที่มีหอยแมลงภู่เกาะอยู่แล้ว ล้างขึ้นมาให้คนบนเรือแช่เอาหอยแมลงภู่ออกจากเสื่อไม้หลัก ราคาของเสื่อประมาณ 30-150 บาทต่ออัน ส่วนตะใบราคาประมาณ 18-60 บาทต่ออัน

6.3 ถังตวงหอยแมลงภู่ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าเป็นต้องมิได้ใช้ เวลาตวงหอยแมลงภู่อย้ายให้แก่พ่อค้าหรือผู้รวบรวม ถังตวงใบหนึ่งประมาณ 20 ลิตร ราคาถังตวงประมาณ 70 - 250 บาทต่อใบ

6.4 พลั่วและคราด เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับโกยหอยแมลงภู่ออกจากท้องเรือ ใส่ในบุงกี; ราคาของพลั่วประมาณ 10-80 บาทต่ออัน

6.5 ถุงเท้าและรองเท้า เป็นสิ่งที่คนยกไม้ และคนเก็บหอย ใสเพื่อป้องกันเปลือกหอย หรือของแหลมคมบาดเท้า ราคาของถุงเท้าและรองเท้า ประมาณคู่ละ 9 - 45 บาท

6.6 ถุงมือ เป็นสิ่งจำเป็นที่คนยกไม้และคนเก็บหอยสวมเพื่อป้องกันเปลือกหอยหรือของมีคมบาดมือ ราคาของถุงมือคู่ละประมาณ 8 - 15 บาท

7 ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน เป็นค่าเสียโอกาสของเงินทุนที่เสียไปสำหรับต้นทุนแปรได้ ทั้งส่วนที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสดรวมกัน โดยประเมินในอัตราร้อยละ 7.25 ต่อปี ตามอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

2.2) ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) คือ ค่าใช้จ่ายประเภทที่มีจำนวนคงที่สำหรับการผลิตจนถึงระดับหนึ่ง. ภายในระดับการผลิตนั้นไม่ว่า ปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะมีจำนวนคงที่ และต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตของค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะลดลง

ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตจะสูงขึ้นเมื่อปริมาณการผลิตลดลง⁸
จากการวิเคราะห์ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า ค่าใช้จ่ายที่จัดอยู่ในประเภทต้นทุนคงที่ ได้แก่

1 ค่าอาชญาบัตร หรือที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูเรียกว่า "ค่าน้ำ" ค่าอาชญาบัตรนี้จะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเฉพาะกรณีผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น โดยผู้เลี้ยงหอยแมลงภูจะต้องเสียค่าน้ำเป็นรายปีให้แก่สำนักงานประมงอำเภอของรัฐ ซึ่งค่าน้ำนี้จะคิดตามขนาดเนื้อที่เลี้ยง ในอัตราไร่ละ 80 บาทต่อปี

2 ค่าเช่าพื้นที่ในการเลี้ยงหอยแมลงภู ค่าเช่าที่เลี้ยงนี้จะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เช่าที่เลี้ยงจากผู้เลี้ยงที่ได้รับอนุญาต ค่าเช่าจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างกัน และขนาดของเนื้อที่เลี้ยง

3 เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอย ค่าใช้จ่ายประเภทนี้เป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจ้างแรงงานเพื่อมาเฝ้าหอยแมลงภู ไม่ให้ถูกโจรลักขโมย แรงงานที่ใช้อาจเป็นแรงงานในครัวเรือนหรือแรงงานจ้างภายนอกก็ได้ สำหรับฟาร์มขนาดเล็ก ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูมักใช้แรงงานในครอบครัวดูแลเอง เป็นส่วนใหญ่ แต่ฟาร์มขนาดใหญ่มักจ้างแรงงานภายนอกดูแลให้เป็นส่วนใหญ่ สำหรับค่าแรงงานในครัวเรือนจะคำนวณให้เท่ากับอัตราที่จ่ายจริงให้กับแรงงานภายนอกในท้องถิ่นที่ทำการสำรวจ คือเดือนละ 1,000-5,000 บาท รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

⁸ ทัศนัย สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, คำลัดรจารย์, การบัญชีต้นทุน, หน้า 16

ตารางที่ 4.18 ตารางแสดงเงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอย ปีการผลิต 2529

หน่วย : บาท/ฟาร์ม

ประเภทแรงงาน	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่เช่าเลี้ยง	
	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
แรงงานในครัวเรือน	18,000	6,000	18,000	6,000
แรงงานจ้าง	6,000	54,000	6,000	54,000
รวม	24,000	60,000	24,000	60,000

4 ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายที่ตัดจ่ายจากบัญชีสินทรัพย์ มูลค่าของค่าเสื่อมราคาจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับจำนวนเงินลงทุนในสินทรัพย์ และอายุใช้งานของสินทรัพย์ไม่ว่ากิจกรรมจะมีผลกำไรหรือผลขาดทุน ค่าเสื่อมราคาย่อมเกิดขึ้นเสมอ โดยวิธีการประมาณตามวิธีที่เห็นว่าถูกต้องและเหมาะสมมากที่สุด

จากการสัมภาษณ์ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ในท้องที่ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับอายุใช้งานของสินทรัพย์ต่าง ๆ ปรากฏว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ส่วนใหญ่ไม่สามารถกำหนดอายุใช้งานของเรือต่าง ๆ และเครื่องยนต์เรือได้ เนื่องจากใช้มาตั้งแต่เริ่มประกอบอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู๋จนถึงปัจจุบัน แต่มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดสึกหรออยู่เสมอ

ดังนั้นในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของเรือต่าง ๆ และเครื่องยนต์เรือจึงใช้หลักเกณฑ์การกำหนดอายุการใช้งานและการคำนวณหาค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ดังกล่าวตามมาตรฐานที่ทางแผนกสถิติ กรมประมง ได้กำหนดไว้เป็นเกณฑ์ ดังนี้

<u>รายการสินทรัพย์</u>	<u>อายุการใช้งาน(ปี)</u>	<u>มูลค่าคงเหลือ (%)</u>
เรือประมง ขนาดต่ำกว่า 15 เมตร	15	10
เครื่องยนต์เรือ	10	10

สำหรับเครื่องประดาน้ำ โดยทั่วไปมีอายุใช้งานประมาณ 5 ปี ส่วนลมนอเรือก็เช่นกันมีอายุใช้งานประมาณ 5 ปี

จากรายการสินทรัพย์ข้างต้น เรือประมงที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋ใช้มีขนาดต่ำกว่า 14 เมตร ส่วนเครื่องประดาน้ำและลมนอเรือ นั้นไม่มีมูลค่าซาก

การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์จะใช้วิธีเส้นตรง (Straight Line Method) ซึ่งเป็นวิธีที่เข้าใจง่ายและสะดวกที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู๋จะนำไปใช้ สูตรในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} = \frac{\text{มูลค่าของสินทรัพย์ที่ซื้อ} - \text{มูลค่าซาก}}{\text{อายุการใช้งาน}}$$

การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ต่าง ๆ แสดงรายละเอียด ดังตารางที่

ตารางที่ 4.19 ตารางแสดงค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ต่าง ๆ ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำที่ได้รับอนุญาต ปีการผลิต 2529

รายการ	ฟาร์มขนาดเล็ก				ฟาร์มขนาดใหญ่			
	มูลค่าซื้อ (บาท)	มูลค่าซาก ^{1*} (บาท)	อายุใช้งาน ^{2**} (ปี)	ค่าเสื่อมราคา (บาท/ปี)	มูลค่าซื้อ (บาท)	มูลค่าซาก ^{1*} (บาท)	อายุใช้งาน ^{2**} (ปี)	ค่าเสื่อมราคา (บาท/ปี)
เปลือกเรือเครื่อง	32,100	3,210	15	1,926	53,200	5,320	15	3,192
เปลือกเรืองาน	74,285.72	7,428.57	15	4,457.14	80,000	8,000	15	4,800
เรือหางยาว	32,166.67	3,216.67	15	1,930	45,000	4,500	15	2,700
เครื่องยนต์เรือ	17,450	1,745	10	1,570.50	21,727.27	2,172.73	10	1,955.45
เครื่องประดาน้ำ	5,208.33	-	5	1,041.67	7,357.14	-	5	1,471.43
ล่อมเรือ	346.91	-	5	69.38	369.09	-	5	73.82
รวมค่าเสื่อมราคา				10,994.69				14,192.70

^{1*} มูลค่าซากของเปลือกเรือเครื่อง เปลือกเรืองาน เรือหางยาว และเครื่องยนต์คิด 10% ของมูลค่าซื้อ

^{2**} อายุใช้งานของ เปลือกเรือเครื่อง เปลือกเรืองาน เรือหางยาว และเครื่องยนต์คิด 15 ปี ส่วนของเครื่องยนต์เรือ อายุใช้งาน 10 ปี เครื่องยนต์เรือ และล่อมเรือ อายุใช้งาน 5 ปี

ตารางที่ 4.20 ตารางแสดงค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ต่าง ๆ ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เขากี่เลี้ยง ปีการผลิต 2529

รายการ	ฟาร์มขนาดเล็ก				ฟาร์มขนาดใหญ่			
	มูลค่าซื้อ (บาท)	มูลค่าซาก ^{1*} (บาท)	อายุใช้งาน ^{2**} (ปี)	ค่าเสื่อมราคา บาท/ปี	มูลค่าซื้อ (บาท)	มูลค่าซาก ^{1*} (บาท)	อายุใช้งาน ^{2**} (ปี)	ค่าเสื่อมราคา บาท/ปี
เปลือกเรือเครื่อง	35,000	3,500	15	2,100	52,500	5,250	15	3,150
เปลือกเรืองาน	-	-	15	-	-	-	15	-
เรือหางยาว	28,125	2,812.50	15	1,687.50	40,000	4,000	15	2,400
เครื่องยนต์เรือ	16,375	1,637.50	10	1,473.75	20,000	2,000	10	1,800
เครื่องประตาน้ำ	3,000	-	5	600	7,000	-	5	1,400
ล่อมเรือ	310	-	5	62	385	-	5	77
รวมค่าเสื่อมราคา				5,923.25				8,827

1* มูลค่าซากของเปลือกเรือเครื่อง เปลือกเรืองาน เรือหางยาว และเครื่องยนต์ คิด 10% ของมูลค่าซื้อ

2** อายุใช้งานของเปลือกเรือเครื่อง เปลือกเรืองาน เรือหางยาว คิด 15 ปี ส่วนของเครื่องยนต์เรืออายุใช้งาน 10 ปี เครื่องประตาน้ำ ล่อมเรือ อายุใช้งาน 5 ปี

จากตารางที่ 4.19 และ 4.20 จะเห็นว่าค่าเสื่อมราคา สินทรัพย์ต่าง ๆ ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตมีจำนวนสูงกว่า ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ต่าง ๆ ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตมีสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่เป็นของตนเองมีจำนวนมากกว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง ในขณะที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงนั้นสินทรัพย์บางส่วน เช่น เรืองาน เรือเครื่องจะเช่ามาใช้งาน สินทรัพย์เหล่านี้จึงไม่ต้องนำมาคิดค่าเสื่อมราคา จึงมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ต่าง ๆ มีจำนวนต่ำกว่า แต่ฟาร์มประเภทนี้มีค่าเช่าเรือแทน

5. ดอกเบียเงินกู้ ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งูนั้น เงินที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูนำมาลงทุนนั้น ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูบางรายใช้เงินทุนของตนเองมาลงทุน แต่บางรายไม่มีเงินทุนส่วนตัวหรือเงินทุนส่วนตัวไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินหรือนายทุนต่าง ๆ ทำให้เกิดรายจ่ายส่วนที่เรียกว่า "ดอกเบียเงินกู้" จากการสำรวจพบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูส่วนใหญ่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการกู้ยืมน้อย การกู้ยืมส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมจากบุคคลที่รู้จักหรือพ่อค่านายทุนต่าง ๆ ที่กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์มีน้อย เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับหลักทรัพย์ค้ำประกัน ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูส่วนใหญ่ไม่มีหลักทรัพย์มาจำนองธนาคาร เพราะที่อยู่อาศัยของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งู มักอยู่บริเวณชายทะเล มีน้ำทะเลขึ้นถึง ไม่สามารถนำมาเป็นหลักทรัพย์จำนองกับธนาคารได้

สำหรับรายละเอียดของแหล่งที่มาของเงินทุน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และจำนวนดอกเบียเงินกู้ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งู แสดงในตารางที่ 4.21 4.22 และ 4.23

ตารางที่ 4.21 ตารางแสดงแหล่งที่มาของเงินทุนในการเลี้ยงหอยแมลงภู่ ปี 2529

แหล่งเงินทุน	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต						ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง					
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		รวม	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
เงินทุนส่วนตัว	15	45.46	1	9.09	16	36.36	3	75	1	50	4	66.66
เงินกู้	6	18.18	-	-	6	13.64	1	25	-	-	1	16.67
ส่วนตัวและเงินกู้	12	36.36	10	90.91	22	50	-	-	1	50	1	16.67
รวม	33	100	11	100	44	100	4	100	2	100	6	100

จากตารางที่ 4.21 จะเห็นว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตโดยเฉลี่ยแล้ว เงินลงทุนในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งูส่วนหนึ่งมาจากเงินทูลส่วนตัว อีกส่วนมาจากเงินกู้ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทูลที่สำคัญที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนฟาร์มทั้งหมด ได้แก่ ฟาร์มขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ ร้อยละ 36.36 และ 90.91 ตามลำดับ รองลงมาคือ เงินทูลส่วนตัวทั้งหมด ร้อยละ 36.36 ได้แก่ฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ร้อยละ 45.46 และ 9.09 ตามลำดับท้ายสุดคือ เงินกู้ ร้อยละ 13.64 ของจำนวนฟาร์มทั้งหมด

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง โดยเฉลี่ยแล้วเงินลงทุนในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งูจากทูลส่วนตัว เป็นแหล่งที่มาของเงินทูลที่สำคัญที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.66 ของจำนวนฟาร์มทั้งหมด ได้แก่ฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ร้อยละ 75 และ 50 รองลงมาเป็นแหล่งเงินทุนจากเงินกู้และเงินทูล 2 ประเภท (เงินกู้และเงินส่วนตัว) เป็นจำนวนเท่า ๆ กัน คือร้อยละ 16.67

สรุปในผู้เลี้ยงหอยที่ได้รับอนุญาต ที่มีฟาร์มขนาดเล็ก ใช้แหล่งเงินทุนจากเงินทูลส่วนตัวมากที่สุด ส่วนในฟาร์มขนาดใหญ่นิยมแหล่งเงินทุนจากเงินทูลส่วนตัวและเงินกู้บางส่วน แต่ไม่นิยมใช้เงินลงทุนที่มาจากเงินกู้ทั้งหมด ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง ที่มีฟาร์มขนาดเล็กก็เช่นกัน นิยมใช้แหล่งเงินทุนจากเงินส่วนตัว ไม่นิยมการกู้ยืมบางส่วน ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ไม่นิยมเงินลงทุนที่มาจากเงินกู้ทั้งหมด

ตารางที่ 4.22 ตารางแสดงอัตราร้อยละของดอกเบี้ยเงินกู้ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ ปี 2529

รายการ	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง	
	(อัตราร้อยละ)		(อัตราร้อยละ)	
	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
บุคคลอื่น ๆ	26.57	22.80	28	60
ธนาคารพาณิชย์	15	15.60	-	-
เฉลี่ย	20.78	19.20	28	60

* บุคคลอื่น ๆ หมายถึง ญาติ เพื่อน และพ่อค้านายทุน

จากตารางที่ 4.22 จะเห็นว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ ที่กู้เงินจากบุคคลอื่นเสียดอกเบี้ยในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 26.57 และ 22.80 ตามลำดับ ส่วนที่กู้จากรธนาคารพาณิชย์ เสียดอกเบี้ยในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 15.60 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า อัตราดอกเบี้ยจากบุคคลอื่นสูงมากเมื่อเทียบอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากเป็นอัตราที่ผู้ให้กู้กำหนดโดยอิสระ

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่กู้เงินจากบุคคลอื่นไม่ได้กู้เงินจากรธนาคารพาณิชย์ โดยกู้ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 28 และ 60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ตารางแสดงจำนวนเงินค่าดอกเบี้ยเงินกู้ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งู ปี 2529

หน่วย : บาท

ขนาดฟาร์ม	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง
ขนาดเล็ก	6,720	9,000
ขนาดใหญ่	10,560	12,000

จากตารางที่ 4.23 จะเห็นว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยเงินกู้ เฉลี่ยฟาร์มละ 6,720 บาท และ 10,500 บาท ตามลำดับ ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยเงินกู้ เฉลี่ยฟาร์มละ 9,000 บาท และ 12,000 บาทตามลำดับ

6 ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน เป็นค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน ซึ่งคิดจากต้นทุนคงที่ทั้งหมด ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด โดยคิดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร 7.25% ต่อปี

ส่วนประกอบต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่ สรุปได้ดังนี้

1.	ต้นทุนแปรได้		<u>xxx</u>
1.1	ค่าเช่าไม้หลัก		xxx
1.2	ค่าแรงงาน		
1.2.1	ค่าแรงงานในการปักไม้หลัก	xx	
1.2.2	ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวหอย	<u>xx</u>	xxx
1.3	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและล้อลั่น		xxx
1.4	ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา		
1.4.1	ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา เรือ	xx	
1.4.2	ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา เครื่องยนต์	xx	
1.4.3	ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา เครื่องประดาน้ำ	<u>xx</u>	xxx
1.5	ค่าเช่าเรือ		xxx
1.6	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	xx	
1.6.1	ปุ๋ยมู		xxx
1.6.2	เลื่อยและตะไบ	xx	
1.6.3	ถังตวงหอยแมลงภู่	xx	
1.6.4	พลั่วและคราด	xx	
1.6.5	ถุงเท้าและรองเท้า	xx	
1.6.6	ถุงมือ	<u>xx</u>	xxx
1.7	ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน (คิดจากต้นทุนแปรได้)		xxx

2.	ต้นทุนคงที่		<u>xxx</u>
2.1	ค่าอาชญาบัตร (เฉพาะผู้ได้รับอนุญาตให้เลี้ยง)	xxx	
2.2	ค่าเช่าพื้นที่ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่ (เฉพาะผู้เช่าที่เลี้ยง)	xxx	
2.3	เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอย	xxx	
2.4	ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์		
2.4.1	ค่าเสื่อมราคาเปลือกเรือเครื่อง	xx	
2.4.2	ค่าเสื่อมราคาเปลือกเรืองาน	xx	
2.4.3	ค่าเสื่อมราคาเรือหางยาว	xx	
2.4.4	ค่าเสื่อมราคาเครื่องยนต์เรือ	xx	
2.4.5	ค่าเสื่อมราคาเครื่องประดาน้ำ	xx	
2.4.6	ค่าเสื่อมราคาส่อมเรือ	<u>xx</u>	xxx
2.5	ดอกเบี้ยเงินกู้		xxx
2.6	ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน (คิดจากต้นทุนคงที่)		xxx
3.	ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น (1+2)		<u>xxxxx</u>
4.	ต้นทุนการผลิตหอยแมลงภู่ต่อไร่	$(\frac{\text{ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น}}{\text{จำนวนไร่}})$	xxx
5.	ต้นทุนการผลิตหอยแมลงภู่ต่อถัง	$(\frac{\text{ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น}}{\text{จำนวนผลผลิตหอยแมลงภู่ทั้งหมด (ถัง)}}$	xxx

การคำนวณต้นทุนของการเลี้ยงหอยแมลงภู่

ในการคำนวณต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่ ได้แบ่งต้นทุนแปรได้และต้นทุนคงที่ออกเป็น ต้นทุนที่จ่ายเป็นเงินสด และต้นทุนที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด

ต้นทุนที่จ่ายเป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายของปลั๊กการเพาะเลี้ยงต่าง ๆ ที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ซื้อหรือเข้ามาเป็นเงินสด เงินเชื่อ

ต้นทุนที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด หมายถึง ค่าเสียโอกาสที่เจ้าของกิจการมิได้นำไปหาประโยชน์หรือรายได้ทางอื่น และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินสดจริง แต่เกิดจากการประเมิน

การใช้ปัจจัยการเพาะเลี้ยงต่าง ๆ ของผู้เลี้ยงเองโดยถือตามราคาของสินค้า หรืออัตราค่าจ้าง
ในท้องถิ่นนั้น เช่น ค่าแรงงานในครัวเรือน และค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน

การจำแนกต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า เป็นต้นทุนแปรได้และต้นทุนคงที่ ซึ่งต้นทุน
แต่ละประเภทได้แยกเป็นต้นทุนที่เป็นเงินสด และต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสดของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า แต่
ละประเภท และแต่ละขนาดเนื้อที่ แสดงไว้ในตารางที่ 4.24 4.25 และ 4.26

ตารางที่ 4.24 ตารางแสดงต้นทุนการผลิตของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ฟาร์มขนาดเล็ก ปี 2529

หน่วย : บาท/ฟาร์ม

ประเภทของต้นทุน	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต				ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยง			
	เงินสด (บาท)	ไม่เป็นเงินสด (บาท)	รวม (บาท)	%	เงินสด (บาท)	ไม่เป็นเงินสด (บาท)	รวม (บาท)	%
ต้นทุนแปรได้								
ค่าเช่าไม้หลัก	17,732.33	-	17,732.33	19.40	12,192.30	-	12,192.30	16.86
ค่าแรงงาน	10,675.90	6,854.49	17,529.58	19.18	5,625.62	3,125.34	8,750.96	12.10
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	2,668.12	-	2,668.12	2.92	1,085.03	-	1,085.03	1.50
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	3,982.74	-	3,982.74	4.36	2,375	-	2,375	3.29
ค่าเช่าเรือ	-	-	-	-	538.95	-	538.95	0.75
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1,169.34	-	1,169.34	1.28	969.92	-	969.92	1.34
ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน	-	3,123.45	3,123.45	3.42	-	1,878.63	1,878.63	2.60
รวมต้นทุนแปรได้	36,227.62	9,977.94	46,205.56	50.56	22,786.82	5,003.97	27,790.79	38.44
ต้นทุนคงที่								
ค่าอาญาบัตร	415.20	-	415.20	0.46	-	-	-	-
ค่าเช่าพื้นที่เลี้ยง	-	-	-	-	2,580	-	2,580	3.57
เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มหอย	6,000	18,000	24,000	26.26	6,000	18,000	24,000	33.19
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	-	10,994.69	10,994.69	12.03	-	5,923.25	5,923.25	8.19
ดอกเบี้ยเงินกู้	6,720	-	6,720	7.35	9,000	-	9,000	12.45
ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน	-	3,054.42	3,054.42	3.34	-	3,008.98	3,008.98	4.16
รวมต้นทุนคงที่	13,135.20	32,049.11	45,184.31	49.44	17,580	26,932.23	44,512.23	61.56
รวมต้นทุนการผลิต	49,362.82	42,027.05	91,389.87	100	40,366.82	31,936.20	72,303.02	100
อัตราส่วนร้อยละ	54.01	45.99	100%		5.83	4.17	100%	

ตารางที่ 4.25 ตารางแสดงต้นทุนการผลิตของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ ที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ ปี 2529

หน่วย : บาท/ฟาร์ม

ประเภทของต้นทุน	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต				ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง			
	เงินสด (บาท)	ไม่เป็นเงินสด (บาท)	รวม (บาท)	%	เงินสด (บาท)	ไม่เป็นเงินสด (บาท)	รวม (บาท)	%
ต้นทุนแปรได้								
ค่าเช่าไม้หลัก	56,057.46	-	56,057.46	24.26	66,385	-	66,385	26.70
ค่าแรงงาน	40,596.81	16,351.99	56,948.80	24.65	39,480	14,805	54,285	21.84
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อ สีน	9,967.04	-	9,967.04	4.31	6,336	-	6,336	2.55
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	4,880.52	-	4,880.52	2.11	3,400	-	3,400	1.37
ค่าเช่าเรือ	-	-	-	-	2,130	-	2,130	0.86
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1,400.91	-	1,400.91	0.61	1,626	-	1,626	0.65
ค่าเสียโอกาสของเงินลง ทุน	-	9,370.97	9,370.97	4.06	-	9,726.75	9,726.75	3.91
รวมต้นทุนแปรได้	112,902.74	25,722.96	138,625.70	60	119,357	24,531.75	143,888.75	57.88
ต้นทุนคงที่								
ค่าอาชญาบัตร	1,404	-	1,404	0.61	-	-	-	-
ค่าเช่าพื้นที่เลี้ยง	-	-	-	-	16,800	-	16,800	6.76
เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มหอย	54,000	6,000	60,000	25.97	54,000	6,000	60,000	24.13
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	-	14,192.70	14,192.70	6.14	-	8,827	8,827	3.55
ดอกเบี้ยเงินกู้	10,560	-	10,560	4.57	12,000	-	12,000	4.83
ค่าเสียโอกาสของเงินลง ทุน	-	6,246.36	6,246.36	2.71	-	7,077.96	7,077.96	2.85
รวมต้นทุน คงที่	65,964	26,439.06	92,403.06	40	82,800	21,904.96	4,704.96	42
รวมต้นทุนการผลิต	178,866.74	52,162.02	231,028.76	100	202,157	46,436.71	248,593.71	100
อัตราส่วนร้อยละ	77.42	22.58	100%		81.32	18.68	100%	

ตารางที่ 4_26 ตารางแสดงต้นทุนการผลิตต่อไร่ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ ปี 2529

หน่วย : บาท/ไร่

ประเภทของต้นทุน	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เช่าที่เลี้ยง	
	ฟาร์มขนาดเล็ก (บาท)	ฟาร์มขนาดใหญ่ (บาท)	ฟาร์มขนาดเล็ก (บาท)	ฟาร์มขนาดใหญ่ (บาท)
<u>ต้นทุนแปรได้</u>				
ค่าเช่าไม้หลัก	3,416.63	3,194.16	4,876.92	3,793.43
ค่าแรงงาน	3,377.57	3,244.95	3,500.38	3,102
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	514.09	567.92	434.01	362.06
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	767.39	278.09	950	194.28
ค่าเช่าเรือ	-	-	215.58	121.72
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	225.31	79.82	387.97	92.91
ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน	601.82	533.96	751.45	555.81
รวมต้นทุนแปรได้	8,902.81	7,898.90	11,116.31	8,222.21
<u>ต้นทุนคงที่</u>				
ค่าอาชญาบัตร	80	80	-	-
ค่าเช่าพื้นที่	-	-	1,032	960
เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มหอย	4,624.27	3,418.80	9,600	3,428.57
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	2,118.44	808.70	2,369.30	504.40
ดอกเบี้ยเงินกู้	1,294.80	601.71	3,600	685.72
ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน	588.52	355.92	1,203.59	404.45
รวมต้นทุนคงที่	8,706.03	5,265.13	17,804.89	5,983.14
รวมต้นทุนการผลิตทั้งหมด	17,608.84	13,164.03	28,921.20	14,205.35

ตารางที่ 4.27. ตารางแสดงต้นทุนการผลิตต่อถังของหอยแมลงภู่ ปีการผลิต 2529
หน่วย: บาท/ถัง-

ประเภทต้นทุน	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต		ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง	
	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่	ฟาร์มขนาดเล็ก	ฟาร์มขนาดใหญ่
<u>ต้นทุนแปรได้</u>				
ค่าเช่าไม้หลัก	4.25	3.88	6.61	5.36
ค่าแรงงาน	4.20	3.95	4.74	4.39
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	0.64	0.69	0.59	0.51
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	0.96	0.34	1.29	0.28
ค่าเช่าเรือ	-	-	0.29	0.17
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	0.28	0.10	0.52	0.13
ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน	0.75	0.65	1.02	0.79
รวมต้นทุนแปรได้/ถัง	11.08	9.61	15.06	11.63
<u>ต้นทุนคงที่</u>				
ค่าอาชญาบัตร	0.10	0.10	-	-
ค่าเช่าพื้นที่เลี้ยง	-	-	1.40	1.36
เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มหอย	5.75	4.16	13.01	4.85
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	2.64	0.98	3.21	0.75
ดอกเบี้ยเงินกู้	1.61	0.73	4.88	0.97
ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน	0.73	0.43	1.63	0.57
รวมต้นทุนคงที่/ถัง	10.83	6.40	24.13	8.46
รวมต้นทุนผลิต/ถัง	21.91	16.01	39.19	20.09

จากตารางที่ 4.24 4.25 และ 4.26 จะเห็นได้ว่า

1. ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่มีฟาร์มขนาดเล็ก เป็นดังนี้

1.1 ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่ได้รับอนุญาตให้เลี้ยงประกอบด้วย ต้นทุนแปรได้ร้อยละ 50.56 ของต้นทุนทั้งหมดและต้นทุนคงที่ร้อยละ 49.44 ของต้นทุนทั้งหมด ต้นทุนแปรได้ประกอบด้วย ค่าเช่าไม้หลักและค่าแรงงาน เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 19.40 และ 19.18 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ รองลงมาได้แก่ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนแปรได้ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.36 3.42 2.92 และ 1.28 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ สำหรับต้นทุนคงที่ จะประกอบด้วย เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอยเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 26.26 ของต้นทุนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนคงที่ และค่าอาชีวบัตร คิดเป็นร้อยละ 12.03 7.35 3.34 และ 0.46 ของต้นทุนทั้งหมด ในต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งทั้งหมดนี้เป็นต้นทุนที่เป็นเงินสดร้อยละ 54.01 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสดอีกร้อยละ 45.99 ของต้นทุนทั้งหมด

1.2 ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่เช่าที่เลี้ยงจากผู้ได้รับอนุญาต ประกอบด้วย ต้นทุนแปรได้ร้อยละ 38.44 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่ร้อยละ 61.56 ของต้นทุนทั้งหมด ต้นทุนแปรได้ประกอบด้วย ค่าเช่าไม้หลักและค่าแรงงานเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 16.86 และ 12.10 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ รองลงมาได้แก่ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนแปรได้ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และค่าเช่าเรือ คิดเป็นร้อยละ 3.29 2.60 1.50 1.34 และ 0.75 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ สำหรับต้นทุนคงที่จะประกอบด้วย เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอย เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 33.19 ของต้นทุนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนคงที่ และค่าเช่าที่เลี้ยงหอย คิดเป็นร้อยละ 12.45 8.19 4.16 และ 3.57 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ ในต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งทั้งหมดนี้เป็นต้นทุนที่เป็นเงินสด ร้อยละ 5.83 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสดอีกร้อยละ 4.17 ของต้นทุนทั้งหมด

ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่มีฟาร์มขนาดเล็กจะเห็นว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่ได้รับอนุญาตจะมีอัตราร้อยละของต้นทุนแปรได้และต้นทุนคงที่ ไม่แตกต่างกันมากนัก คือมีอัตราต้นทุนแปรได้คิดเป็นร้อยละ 50.56 ของต้นทุนทั้งหมด ในขณะที่อัตราต้นทุนคงที่ คิดเป็นร้อยละ 49.44 ของต้นทุนทั้งหมด ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่เข้าที่เลี้ยง จะมีอัตรา ร้อยละของต้นทุนคงที่สูงกว่าต้นทุนแปรได้ โดยมีอัตราต้นทุนคงที่ ร้อยละ 61.58 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนแปรได้มีเพียงร้อยละ 38.44 ของต้นทุนทั้งหมด นอกจากนี้ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่ได้รับอนุญาต และผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่เข้าที่เลี้ยง มีอัตราร้อยละของต้นทุนที่เป็นเงินสด และ ต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสดไม่แตกต่างกันมากด้วย คือ มีอัตราต้นทุนที่เป็นเงินสดคิดเป็นร้อยละ 54.01 และ 55.83 ของต้นทุนทั้งหมด และมีอัตราต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด คิดเป็นร้อยละ 45.99 และ 44.17 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ

2. ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ เป็นดังนี้

2.1 ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่ได้รับอนุญาตให้เลี้ยง ประกอบด้วย ต้นทุนแปรได้ ร้อยละ 60 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่ร้อยละ 40 ของต้นทุนทั้งหมด ต้นทุนแปรได้จะประกอบด้วย ค่าเช่าไม้หลัก และค่าแรงงานเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 24.26 และ 24.65 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ รองลงมาได้แก่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนแปรได้ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คิดเป็น ร้อยละ 4.31 4.06 2.11 และ 0.61 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่จะ ประกอบด้วย เงินเดือน คนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอยเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 25.97 ของต้นทุนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน คงที่ และค่าอาชญาบัตร คิดเป็นร้อยละ 6.14 4.57 2.71 และ 0.61 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ ในต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งนี้เป็นต้นทุนที่เป็นเงินสด ร้อยละ 77.42 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด อีกร้อยละ 22.58 ของต้นทุนทั้งหมด

2.2 ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งที่เข้าที่เลี้ยงจากผู้ได้รับอนุญาต ประกอบด้วย ต้นทุนแปรได้ ร้อยละ 57.88 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่ ร้อยละ 42.12 ของต้นทุนทั้งหมด ต้นทุนแปรได้จะประกอบด้วย ค่าเช่าไม้หลัก และค่าแรงงาน เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 26.70 และ 21.84 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนแปรได้ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าเช่าเรือ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.91 2.55 1.37 0.86 และ 0.65 ของ

ต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่จะประกอบด้วย เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอยเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 24.13 ของต้นทุนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ค่าเช่าที่เลี้ยงหอย ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ และค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนคงที่ คิดเป็นร้อยละ 6.76 4.83 3.55 และ 2.85 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ ในต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่นี้เป็นต้นทุนที่เป็นเงินสด ร้อยละ 81.32 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด อีกร้อยละ 18.68 ของต้นทุนทั้งหมด

ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภูของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่อที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ ทั้งผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่อที่ได้รับอนุญาตและผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่อที่เช่าที่เลี้ยง จะมีอัตราร้อยละของต้นทุนแปรได้สูงกว่า ต้นทุนคงที่ คือ มีอัตราต้นทุนแปรได้คิดเป็นร้อยละ 60 และ 57.88 ของต้นทุนทั้งหมด และมีอัตราต้นทุนคงที่คิดเป็นร้อยละ 40 และ 42.12 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ และมีอัตราร้อยละของต้นทุนที่เป็นเงินสดสูงกว่า ต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด คืออัตราต้นทุนที่เป็นเงินสด คิดเป็นร้อยละ 77.42 และ 81.32 ของต้นทุนทั้งหมด ในขณะที่อัตราต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสดมีเพียงร้อยละ 22.58 และ 18.68 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่อ มีดังนี้

1. ต้นทุนแปรได้

1.1 ค่าเช่าไม้หลัก

ค่าเช่าไม้หลัก ได้แบ่งการคำนวณออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ก) ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่อที่ได้รับอนุญาต เนื่องจากผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่อประเภทนี้ ส่วนใหญ่จะใช้ไม้ฉนวนในการปักไม้ล่อลูกหอย ไม้ฉนวนนั้นปกติมีอายุในการใช้งานถึง 2 ปี ดังนั้นผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่อ จะเสียค่าไม้หลักในปีแรก ส่วนในปีที่สองจะเสียค่าไม้หลักบ้างเล็กน้อย เพื่อซื้อไม้หลักปักเพิ่มเติมไม้หลักที่หักล้มไป แต่มีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จึงไม่นำมาคำนวณต้นทุน

ในการคำนวณค่าเล่าไม้หลัก กรณีนี้จึงได้เฉลี่ยค่าเล่าไม้หลักที่ซื้อ
ออกเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน ในปีที่ 1 และปีที่ 2 ดังนี้

$$\text{ค่าเล่าไม้หลัก} = \frac{\text{จำนวนไม้ต่อฟาร์ม (ตารางที่ 4.8)}}{2} \times \text{ราคาไม้หลักเฉลี่ย/ตัน (ตารางที่ 4.5)}$$

ข) ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยง เนื่องจากผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูประ-
เภทนี้ ส่วนใหญ่จะใช้ไม้รวกในการปักไม้ล่อลูกหอย ไม้รวกมีอายุใช้งานเพียงปีเดียวในการคำนวณ
ค่าเล่าไม้หลักจึงคำนวณตามปกติ ดังนี้

$$\text{ค่าเล่าไม้หลัก} = \text{จำนวนไม้ต่อฟาร์ม (ตารางที่ 4.8)} \times \text{ราคาไม้หลัก เฉลี่ย/ตัน (ตารางที่ 4.5)}$$

จากการคำนวณทำให้ทราบว่า ค่าเล่าไม้หลักที่ปักในฟาร์มเลี้ยงหอยแมลงภู่งู
ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เฉลี่ยฟาร์มละ 17,732.50
และ 56,057.46 บาทตามลำดับ หรือเฉลี่ยไร่ละ 3,416.63 บาท และ 3,194.16 บาท
ตามลำดับ

ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เฉลี่ย
ฟาร์มละ 12,192.30 บาท และ 66,385 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 4,876.92 บาท และ
3,793.43 บาทตามลำดับ

1.2 ค่าแรงงาน

ค่าแรงงาน ที่นำมาใช้ในการคำนวณ ต้นทุนประกอบด้วย ค่าจ้างแรงงาน
ภายนอกและค่าแรงงานในครัวเรือน ซึ่งคำนวณในลักษณะของค่าเสียโอกาส ส่วนอัตราค่าจ้างแรง-
งานที่นำมาใช้ในการคำนวณต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่งูนั้น ใช้อัตราค่าจ้างแรงงานจริงตามที่ได้ลอบ-
ถาม ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูในท้องที่ที่ทำการศึกษา

การคำนวณค่าแรงงานในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ

1) ช่วงปักไม้หลัก (ตารางที่ 4.11)

$$\text{ค่าแรงงาน} = \text{จำนวนแรงงานทั้งหมด} \times \text{อัตราค่าจ้างแรงงาน/วัน/คน} \times \text{จำนวนวันที่ปักไม้}$$

2) ช่างเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู

ค่าแรงงานของผู้เลี้ยงหอย = จำนวนแรงงานทั้งหมด (ตารางที่ 4.13) x อัตราค่าจ้างแรงงานใน
แมลงภูที่ได้รับอนุญาต   การเก็บเกี่ยว/วัน/คน (ตารางที่ 4.14) x จำนวนวันที่เก็บเกี่ยว
(ตารางที่ 4.13)

ค่าแรงงานของผู้เลี้ยงหอย = จำนวนแรงงานทั้งหมด (ตารางที่ 4.13) x อัตราค่าจ้างแรงงาน
แมลงภูที่เข้าที่เลี้ยง   /วัน/คน (ตารางที่ 4.13) x จำนวนวันที่เก็บเกี่ยว (ตารางที่ 4.13)

ค่าแรงงานทั้งหมด (ตารางที่ 4.15) = ค่าแรงงานในช่วงปักไม้หลัก + ค่าแรงงานในช่วง
เก็บเกี่ยว

จากวิธีการคำนวณดังกล่าว ทราบว่า ค่าแรงงานในการเลี้ยงหอย
แมลงภูของผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เฉลี่ยฟาร์มละ
17,529.58 บาท และ 56,948.80 บาทหรือไร่ละ 3,377.57 บาทและ 3,244.95 บาท
ตามลำดับ

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและ
ขนาดใหญ่มีค่าแรงงานเฉลี่ยฟาร์มละ 8,750.96 บาท และ 54,285 บาทหรือเฉลี่ยไร่ละ
3,500.38 บาทและ 3,102 บาท ตามลำดับ

1.3 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง
ที่ใช้กับเรือ และเครื่องประตวน้ำ เวลาที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูไปปักไม้หลักและเก็บเกี่ยวหอย โดย
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นแต่ละครั้งได้มาจากการสอบถามผู้เลี้ยงหอยแมลงภู และจำนวนครั้ง
ในการปักไม้ และเก็บเกี่ยวหอย ได้มาจากการคำนวณดังตารางที่ 4.11 และ 4.13 วิธีการ
คำนวณหาได้ดังนี้

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น = จำนวนครั้งในการปักไม้และเก็บเกี่ยวหอย x ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง/ครั้ง

จากการคำนวณทำให้ทราบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นเฉลี่ยฟาร์มละ 2,668.12 บาท และ 9,967.04 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 514.90 บาท และ 567.92 บาทตามลำดับ

ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นเฉลี่ยฟาร์มละ 1,085.03 บาทและ 6,336 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 434.01 บาท และ 362.06 บาทตามลำดับ

1.4 ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา

ไว้แก่ค่าซ่อมแซมเรือ เครื่องยนต์เรือ และเครื่องประตวน้ำ ค่าซ่อมแซมเหล่านี้ได้มาจากการสอบถามผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งู ในท้องที่ที่ทำการศึกษา (ดูจากตารางที่ 4.16)

จากการสอบถามทำให้ทราบว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเฉลี่ยฟาร์มละ 3,982.74 บาท และ 4,880.52 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 767.39 บาท และ 278.09 บาทตามลำดับ ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเฉลี่ยฟาร์มละ 2,375 บาท และ 3,400 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 950 บาท และ 194.28 บาทตามลำดับ

1.5 ค่าเช่าเรือ

จากการสำรวจ พบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตส่วนใหญ่จะมีเรือซึ่งใช้ในการกิจการเลี้ยงหอยแมลงภู่งูเป็นของตนเอง จึงไม่จำเป็นต้องเช่าเรือมาใช้อีก แต่สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงส่วนใหญ่จะมีเรือเป็นของตนเองเพียงบางส่วน เฉพาะเรือที่จำเป็นต้องใช้งานบ่อย ๆ เช่นเรือเครื่อง เรือหางยาว ส่วนเรืองานที่ใช้เฉพาะในการปักไม้ มักจะนิยมเช่ามา โดยเสียค่าเช่าเป็นรายวันในอัตราค่าเช่าประมาณ 120-150 บาทต่อวัน ดังนั้นในการคำนวณ ค่าเช่าเรือ จึงคิดจากจำนวนวันที่ใช้ในการปักไม้ (ตารางที่ 4.11) คูณอัตราค่าเช่าเรือต่อวัน ซึ่งได้จากการสอบถามผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งู ในเขตท้องที่ที่ทำการศึกษา

โดยฟาร์มขนาดเล็กและฟาร์มขนาดใหญ่ เสียค่าเช่าเรือในอัตรา 123.33 และ 150 บาทต่อวัน ตามลำดับ

$$\text{ค่าเช่าเรือ} = \text{จำนวนวันที่ปักไม้} \times \text{อัตราค่าเช่าเรือต่อวัน}$$

จากการคำนวณ จะเห็นว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เสียค่าเช่าเฉลี่ยฟาร์มละ 538.95 บาท และ 2,130 บาท หรือไร่ละ 215.58 บาท และ 121.72 บาทตามลำดับ

1.6 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ได้จากการสอบถามจากผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูในท้องที่ที่ทำการศึกษา รายละเอียดของค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แสดงในตารางที่ 4.17

จากการสอบถาม ทำให้ทราบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,169.34 บาท และ 1,400.91 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 225.31 บาท และ 79.82 บาทตามลำดับ ส่วนผู้ที่เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เฉลี่ยฟาร์มละ 969.92 บาท และ 1,626 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 387.97 บาท และ 92.91 บาทตามลำดับ

จะเห็นว่า ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่ได้เป็นสัดส่วนเดียวกับขนาดเนื้อที่เลี้ยงหอยแมลงภู่งู

1.7 ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน

คิดจากจำนวนเงินที่ได้คิดเป็นต้นทุนแปรได้ทั้งหมด นำจำนวนเงินดังกล่าวไปคำนวณหาดอกเบี้ยที่จะได้จากการนำเงินทุนดังกล่าวไปฝากธนาคารประเภทประจำ 1 ปีในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากร้อยละ 7.25 บาทต่อปี

วิธีการคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน} = \text{ต้นทุนแปรได้} \times \frac{\text{อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร}}{100}$$

จากการคำนวณ ทำให้ทราบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าเสียโอกาสจากเงินลงทุนในส่วนของคิดจากต้นทุนแปรได้เฉลี่ยฟาร์มละ 3,123.45 บาท และ 9,370.97 หรือเฉลี่ยไร่ละ 601.82 บาทและ 533.96 บาทตามลำดับ

ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าเสียโอกาสจากเงินลงทุนส่วนนี้เฉลี่ยฟาร์มละ 1,878.63 บาทและ 9,726.75 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 751.45 บาทและ 555.81 บาทตามลำดับ

2. ต้นทุนคงที่

2.1 ค่าอาชญาบัตร

เป็นค่าธรรมเนียมที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาต ต้องเสียเบิกรายปี โดยเสียค่าอาชญาบัตรปีละ 80 บาทต่อไร่ วิธีการคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{ค่าอาชญาบัตร} = \text{ขนาดเนื้อที่ที่เลี้ยงหอยแมลงภู่งู} \times \text{ค่าอาชญาบัตรปีละ 80 บาท/ไร่}$$

จากการคำนวณ พบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เสียค่าอาชญาบัตรเฉลี่ยฟาร์มละ 415.20 บาทและ 1,404 บาทตามลำดับ หรือเฉลี่ยไร่ละ 80 บาท

2.2 ค่าเช่าพื้นที่เลี้ยงหอยแมลงภู่งู

เป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ไม่ได้จับจองพื้นที่เลี้ยงหอยแมลงภู่งูเป็นของตนเองต้องเสีย เนื่องจากต้องเช่าพื้นที่เลี้ยงจากผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูมีพื้นที่จับจองของตนเองแล้ว

จากการสอบถาม ทำให้ทราบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เช่าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เสียค่าเช่าที่เฉลี่ยฟาร์มละ 2,580 บาทและ 16,800 บาทหรือเฉลี่ยไร่ละ 1,032 บาทและ 960 บาทตามลำดับ

2.3 เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอย

เป็นค่าใช้จ่ายที่เสียไปในการจ้างคนมาดูแลฟาร์มเลี้ยงหอยเพื่อป้องกันโรค
สัทกขโมย ปกติจะจ้างเป็นรายเดือน กรณีฟาร์มขนาดเล็ก ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มักจะเป็นผู้ดูแลฟาร์ม
เอง เป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้าฟาร์มขนาดใหญ่ มักจะจ้างคนภายนอกมาดูแล (รายละเอียดดังตาราง
ที่ 4.18)

จากการสอบถามผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มักจะจ้างคนมาดูแลฟาร์มในท้องถิ่นที่ทำการศึกษ ทำให้ทราบ
ว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มักจะได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีรายจ่ายเกี่ยวกับเงินเดือน
คนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอยเฉลี่ยฟาร์มละ 24,000 บาทและ 60,000 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ
4,624.27 บาทและ 3,418.80 บาทตามลำดับ

สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มักจะจ้างคนเฝ้าฟาร์มในท้องถิ่นที่ทำการศึกษ ทำให้ทราบ
ว่าผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มักจะได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีรายจ่ายเกี่ยวกับเงินเดือน
คนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอยเฉลี่ยฟาร์มละ 24,000 บาทและ 60,000 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ
9,600 บาทและ 3,428.57 บาทตามลำดับ

2.4 ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ คำนวณตามมูลค่าของสินทรัพย์ถาวรเมื่อแรกซื้อหรือ
สร้างขึ้น โดยมูลค่าของสินทรัพย์ได้มาจากการสอบถามผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มักจะจ้างคนเฝ้าฟาร์มในท้องถิ่นที่ทำการศึกษ
ส่วนมูลค่าซาก และอายุใช้งานของเรือและเครื่องยนต์ ได้จากการประเมินค่าตามมาตรฐานที่
ทางแผนกสถิติกรมประมงกำหนดไว้

วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ใช้วิธีการคำนวณแบบเส้นตรง
(Striaght Line Methed) คือ (ดูรายละเอียดตามตารางที่ 4.19 และ 4.20)

$$\text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} = \frac{\text{มูลค่าสินทรัพย์เมื่อแรกซื้อหรือสร้างขึ้น} - \text{มูลค่าซาก}}{\text{อายุใช้งาน}}$$

จากการคำนวณ ทำให้ทราบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์เฉลี่ยฟาร์มละ 10,994.69 บาท และ 14,192.70 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 2,118.44 และ 808.70 บาทตามลำดับ

ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์เฉลี่ยฟาร์มละ 2,923.25 บาท และ 8,827 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 369.30 บาท และ 504.54 บาทตามลำดับ

2.5 ดอกเบี้ยเงินกู้

เป็นค่าดอกเบี้ยเงินกู้คำนวณจากจำนวนเงินต้นที่กู้มาใช้ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งู และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูกู้มาจากสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือบุคคลที่รู้จัก ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการสอบถามผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูในท้องที่ที่ทำการศึกษ

วิธีการคำนวณหาได้ดังนี้ (รายละเอียดดูตารางที่ 4.22 และ 4.23) ประกอบ)

ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งู = จำนวนเงินต้นที่กู้มาใช้ในการเลี้ยงหอยแมลงภู่งู

$$\times \frac{\text{อัตราดอกเบี้ยเงินกู้}}{100}$$

จากการคำนวณหาให้ทราบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่ได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เสียค่าดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฟาร์มละ 6,720 บาท และ 10,560 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 1,294.80 บาท และ 601.71 บาทตามลำดับ

ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่งูที่เข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่เสียค่าดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฟาร์มละ 9,000 บาท และ 12,000 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 3,600 บาท และ 685.72 บาทตามลำดับ

2.6 ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน

คิดจากเงินลงทุนที่เสียไปในส่วนที่เป็นต้นทุนคงที่ นำจำนวนเงินดังกล่าวไปคำนวณหาดอกเบี้ยที่จะได้ จากการนำเงินลงทุนส่วนนี้ไปฝากธนาคารประเภทประจำ 1 ปี ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากร้อยละ 7.25 ต่อปี

วิธีการคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน} = \text{ต้นทุนคงที่} \times \frac{\text{อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร}}{100}$$

จากการคำนวณ ทำให้ทราบว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มิได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนที่คิดจากต้นทุนคงที่เฉลี่ยฟาร์มละ 3,054.42 บาท และ 6,246.36 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 588.52 บาท และ 355.92 บาทตามลำดับ

ส่วนผู้ที่เลี้ยงหอยแมลงภู่มิเข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าเสียโอกาสจากเงินลงทุนเฉลี่ยฟาร์มละ 3,008.98 บาท และ 7,077.96 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 1,203.59 บาท และ 404.45 บาท ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.27 จะเห็นว่า ต้นทุนการผลิตต่อถัง ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่มิได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กขนาดใหญ่เฉลี่ยถังละ 21.29 บาท และ 16.01 บาท ตามลำดับ แบ่งเป็นต้นทุนแปรได้เฉลี่ยถังละ 11.08 บาท และ 9.61 บาทตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่เฉลี่ยถังละ 10.83 บาท และ 6.40 บาทตามลำดับ

ส่วนที่เลี้ยงหอยแมลงภู่มิเข้าที่เลี้ยงซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีต้นทุนผลิตต่อถังเฉลี่ยถังละ 39.19 บาท และ 20.09 บาท แบ่งเป็นต้นทุนแปรได้เฉลี่ยถังละ 15.06 บาท และ 11.63 บาทตามลำดับ ต้นทุนคงที่เฉลี่ยถังละ 24.13 บาท และ 8.46 บาทตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 ตารางแสดงต้นทุนแปรได้ของการเลี้ยงหอยแมลงภู่ ปีการผลิต 2529

ต้นทุนแปรได้	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต				ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง			
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่	
	บาท/ไร่	%	บาท/ไร่	%	บาท/ไร่	%	บาท/ไร่	%
ค่าเช่าไม้หลัก	3,416.63	38.38	3,194.16	40.44	4,876.92	43.87	3,793.43	46.14
ค่าแรงงาน	3,377.57	37.94	3,244.95	41.08	3,500.38	31.49	3,102	37.73
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	514.09	5.77	567.92	7.19	434.01	3.9	362.06	4.40
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	767.39	8.62	278.09	3.52	950	8.55	194.28	2.36
ค่าเช่าเรือ	-	-	-	-	215.58	1.94	121.72	1.48
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	225.31	2.53	79.82	1.01	387.97	3.49	92.91	1.13
ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน	601.82	6.76	533.96	6.76	751.45	6.76	555.81	6.76
รวม	8,902.81	100	7,898.90	100	11,116.31	100	8,222.21	100

ตารางที่ 4.29 ตารางแสดงต้นทุนคงที่ของการเลี้ยงหอยแมลงภู ปี 2529

ต้นทุนคงที่	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่ได้รับอนุญาต				ผู้เลี้ยงหอยแมลงภูที่เช่าที่เลี้ยง			
	ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่		ฟาร์มขนาดเล็ก		ฟาร์มขนาดใหญ่	
	บาท/ไร่	%	บาท/ไร่	%	บาท/ไร่	%	บาท/ไร่	%
ค่าอาญาบัตร	80	0.92	80	1.52	-	-	-	-
ค่าเช่าพื้นที่เลี้ยง	-	-	-	-	1,032	5.79	960	16.05
เงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มหอย	4,624.27	53.12	3,418.80	64.93	9,600	3.92	3,428.57	57.30
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	2,118.44	24.33	808.70	15.36	2,369.30	13.31	527.54	8.43
ดอกเบี้ยเงินกู้	1,294.80	14.87	601.71	11.43	3,600	20.22	685.71	11.46
ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน	588.52	6.76	355.92	6.76	1,203.59	6.76	406.13	6.76
รวม	8,706.03	100	5,265.13	100	17,804.89	100	6,007.95	100

ตารางที่ 4.30 ตารางแสดงผลผลิตและต้นทุนการผลิตหอยแมลงภู่ ของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ ปีการผลิต 2529

ขนาดฟาร์ม	ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่ได้รับอนุญาต							ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ที่เข้าที่เลี้ยง						
	ผลผลิต	ต้นทุนคงที่		ต้นทุนแปรได้		ต้นทุนทั้งหมด		ผลผลิต	ต้นทุนคงที่		ต้นทุนแปรได้		ต้นทุนทั้งหมด	
	ถัง/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ถัง	บาท/ไร่	บาท/ถัง	บาท/ไร่	บาท/ถัง	ถัง/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ถัง	บาท/ไร่	บาท/ถัง	บาท/ไร่	บาท/ถัง
ขนาดเล็ก	803.65	8,706.03	10.83	8,902.81	11.08	17,608.84	21.91	738	17,804.89	24.13	11,116.31	15.06	28,921.20	39.07
ขนาดใหญ่	822.12	5,265.13	6.40	7,898.90	9.61	13,164.03	16.01	707.14	5,983.14	8.46	8,222.21	11.63	14,205.35	20.12
	(1)	(2)						(1)	(2)					

- (1) ค่ารวมจากผลงานของผลผลิตของผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่แต่ละประเภท แต่ละขนาดพื้นที่เลี้ยง หารด้วยจำนวนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ประเภทเดียวกันที่มีผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ ในกลุ่มเดียวกัน คูณด้วย 90% เนื่องจากการขายหอยแมลงภู่จะขายทั้งหอยขนาดใหญ่และหอยเปิดจากการสำรวจอัตราส่วนการขาย หอยใหญ่ : หอยเปิด = 9:1
- (2) ต้นทุนการเลี้ยงหอยแมลงภู่จากตารางที่ 4.26. และ 4.27

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดต้นทุนแปรได้และต้นทุนคงที่ ปรากฏผลดังต่อไปนี้คือ

จากตารางที่ 4.28 ตารางแสดงต้นทุนแปรได้ของการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดใหญ่มีค่าแรงงานเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดของ ต้นทุนแปรได้ถึงร้อยละ 41.08 รองลงมาคือ ค่าเช่าไม้หสัก ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่า เสียโอกาสของเงินลงทุน ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 40.44 7.19 6.76 3.52 และ 1.01 ตามลำดับ ส่วนผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่าได้รับอนุญาตซึ่งมีฟาร์มขนาดเล็กมีค่าเช่าไม้หสักเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดของต้นทุนแปรได้ถึงร้อยละ 38.38 รองลงมาคือ ค่าแรงงาน ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น และค่า ใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 37.94 8.62 6.76 5.77 และ 2.53 สำหรับผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า ที่เช่าที่เลี้ยง ทั้งฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีค่าเช่าไม้หสักเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดของต้นทุน แปรได้ ถึงร้อยละ 43.87 และ 46.14 ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.29 ตารางแสดงต้นทุนคงที่ของการเลี้ยงหอยแมลงภู่ว่า ผู้เลี้ยง หอยแมลงภู่ว่าได้รับอนุญาต ทั้งที่มีฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีเงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอย เป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดของต้นทุนคงที่ ถึงร้อยละ 53.12 และ 64.93 ตามลำดับ รองลงมาคือ ค่า เสื่อมราคาสินทรัพย์ ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน และค่าอาชญาบัตร ส่วนผู้เลี้ยง หอยแมลงภู่ว่าเช่าที่เลี้ยงทั้งฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีเงินเดือนคนเฝ้าฟาร์มเลี้ยงหอย เป็น ค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดของต้นทุนคงที่เช่นกัน คือร้อยละ 53.92 และ 57.30 ตามลำดับ